

skorte på Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres vilje til at træffe en beslutning herinde.

På den baggrund vil jeg bare sige tak for de indlæg, der har været til støtte for det, og tak for dem, der har kritiseret det; det skal jo også til en gang imellem.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

33) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 37:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af kriminalretspleje og ungdomsdomstole for unge i alderen 12 til 18 år.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl.
(Fremsat 9/11 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Frank Jensen):

Beslutningsforslaget fra Dansk Folkeparti går ud på, at regeringen skal nedsætte et udvalg under Justitsministeriet, der skal komme med et forslag til en kriminalretspleje for unge i alderen 12 til 18 år og forslag til, hvordan en ungdomsdomstol kan etableres. Det er forslagsstillernes opfattelse, at kriminalitet begået af unge under 18 år skal behandles på en ny og anderledes måde, end det sker i dag.

Forslaget indebærer reelt, at den kriminelle lavalder skal nedsættes til 12 år, og at der i Danmark skal indføres en helt ny domstolsstruktur, således at der oprettes særlige ungdomsdomstole til at tage hånd om den kriminalitet, som unge i alderen 12 til 18 år begår.

Det kan næppe komme som en stor overraskelse for forslagsstillerne, at regeringen ikke kan støtte forslaget. Jeg er ikke enig i, at det faktisk, at vi i den seneste tid har set en udvikling, hvor børn og unge i stigende grad begår alvorlig, personfarlig kriminalitet, herunder gaderøveri og gruppevoldtægt – det drejer sig om børn og unge både over og under 15 år – skulle betyde, at der er behov for så radikale forandringer af det eksisterende system, som Dansk Folkeparti foreslår.

Jeg vil i den forbindelse gerne slå fast, at det sociale system ikke er uden reaktionsmuligheder, når det drejer sig om unge under 15 år. I alvorlige tilfælde er der mulighed for tvangsmæssigt at placere de unge i lukkede institutioner, ligesom der er mulighed for at sætte ind med en intensiv socialpædagogisk indsats. Det er til gengæld vigtigt, at det sociale system er opmærksom på disse muligheder og parat til at bruge dem, når det er påkrævet.

Som jeg var inde på tidligere i dag under behandlingen af beslutningsforslaget fra Venstre og Det Konservative Folkeparti om straksdomme og straksafsoning, nr. B 26, fremlagde regeringen sine initiativer til en forstærket indsats mod ungdomskriminalitet den 27. oktober i år.

Som et led i en samlet indsats mod ungdomskriminalitet har regeringen som nævnt bl.a. besluttet at nedsætte en hurtigtarbejdende ekspertgruppe, der skal vurdere, hvad der kan gøres for at sikre en styrkelse af sanktionerne og myndighedsindsatsen på dette område. Ekspertgruppen skal foretage en gennemgang og en vurdering af de nuværende reaktionsmuligheder og deres anvendelse over for unge lovovertrædere i såvel det sociale som det strafferetlige system.

På den baggrund skal ekspertgruppen pege på, hvilke muligheder der er for at styrke anvendelsen af de eksisterende reaktionsmuligheder. Gruppen skal endvidere overveje og i givet fald stille forslag om nye sanktionsformer og procedurer.

Hvis ekspertgruppens forslag ikke kan gennemføres inden for rammerne af gældende lovgivning, skal gruppen udarbejde udkast til nye lovregler.

Det er min opfattelse, at vi bør afvente rapporten fra ekspertgruppen om ungdomskriminalitet, før der iværksættes yderligere tiltag på området, og jeg kan allerede i dag sige, at eventuelle yderligere tiltag ikke efter regeringens opfattelse skal bestå af nedsættelse af den kriminelle lavalder eller oprettelse af særlige ung-

domsdomstole. Det er der ganske enkelt ikke behov for efter regeringens opfattelse.

Sammenfattende kan jeg således sige, at regeringen ikke kan støtte det foreliggende beslutningsforslag.

Lotte Bundsgaard (S):

I Socialdemokratiet tager vi stærkt afstand fra vold, røveri, overfald, skatteunddragelser og anden kriminalitet, der desværre findes i vores samfund.

Vi mener, der skal slås konsekvent ned på alle typer kriminalitet. Vi vil ikke finde os i vold. Vi vil ikke finde os i røveri. Vi vil ikke finde os i tyveri. Vi vil sætte konsekvent og hurtigt ind over for al kriminalitet, uanset hvem gerningsmanden er, uanset hvilken alder gerningsmanden har. Lad os slå det helt fast.

I Socialdemokratiet ønsker vi også et samfund, der sætter benhårdt ind over for årsagerne til kriminalitet. Vi vil ikke finde os i et samfund, der fostrer kriminelle. Vi vil ikke finde os i et samfund, hvor den sociale arv er meget afgørende for, om man bliver kriminel eller ej. Vi vil ikke finde os i et samfund, hvor et meget stort antal indsatte i de danske fængsler er gengangere.

Derfor har vi inden for de sidste år gjort meget for at bekæmpe årsagerne til kriminaliteten. Vi har skaffet arbejde til mange flere end før i det danske samfund. Vi har givet truede børn og deres forældre bedre forhold. Vi har forbedret forholdene i fængslerne. Vi har forbedret indslusningen i samfundet for de mennesker, der kommer ud af fængslet. Vi ved nemlig godt, at kun ved at bekæmpe årsagerne til kriminaliteten, kun ved at sætte konsekvent ind kan vi bekæmpe den kriminalitet, der desværre stadig er i vores samfund.

I Socialdemokratiet ønsker vi nemlig at gå på to ben. Vi er konsekvente både over for kriminaliteten og over for årsagen til kriminaliteten.

Det beslutningsforslag, vi nu skal behandle, handler så om at indføre ungdomsdomstole og om at nedsætte den kriminelle lavalder til 12 år.

Jeg kan lige så godt sige det med det samme: I Socialdemokratiet kan vi ikke støtte Dansk Folkepartis forslag. Vi mener ikke, man løser det her problem ved at indføre nye domstole.

Tværtimod mener vi, at problemet skal løses ved, at vi tænker i samlede løsninger, løsninger, som regeringens forstærkede indsats over for ungdomskriminaliteten er et udtryk for.

Vi mener bestemt heller ikke, at den kriminelle lavalder skal sættes ned til 12 år. Alle sammen har vi set et klassebillede af børn i 5. klasse. Prøv lige at fremkalde billedet inde i hovedet. Ønsker I, at disse børn skal i fængsel? Selv om det ikke direkte står i beslutningsforslaget, er det her beslutningsforslag et skridt på vejen. Vi er sikre på, at Dansk Folkeparti vil være nogle af de første, der vil forlange fængsling af en 13-årig forbryder, hvis vi har ungdomsdomstolene.

Den glidebane ønsker vi ikke. Børn skal ikke i fængsel. Børn skal ikke pålægges det samme ansvar som voksne. Tværtimod mener vi, at børnenes handlinger er forældrenes ansvar. Hvis forældre ikke kan opdrage børnene og sikre, at børnene holder sig væk fra kriminaliteten, må samfundet tage over. Så må vi bruge vores udmærkede sociale lovgivning til på konsekvent vis at opdrage børnene. Vi må bruge vores lovgivning til at give de børn, der har brug for behandling, den behandling, der passer til dem, og vi må bruge vores lovgivning til at sikre, at alle børn oplever voksne, der giver dem tryghed, respons og lyst til at leve et liv uden kriminalitet.

Det gør vi ikke ved at sætte folks børn i fængsel. Det gør vi derimod ved at behandle børn som børn og ved at sikre alle børn faste, konsekvente og trygge rammer.

I Socialdemokratiet mener vi derfor, at vi skal fortsætte arbejdet med at forbedre samarbejdet og sammenhængen mellem forældre, socialforvaltning, skole og politi. På den måde kan vi sikre en sammenhæng og en konsekvens både over for barnet, der har begået en kriminel handling, og også i forhold til de årsager, der ligger til grund for den kriminelle handling.

Derfor kan vi i Socialdemokratiet ikke støtte beslutningsforslaget.

(Kort bemærkning):

Peter Skaarup (DF):

Her i oktober måned i år skete der en meget grov voldtægt mod en 30-årig kvinde her i København. Det blev begået af nogle unge mennesker under den kriminelle lavalder, og problemerne i dag er jo, at er man under den kriminelle lavalder, så kan man ikke straffes inden for det normale retssystem.

På den baggrund blev jeg egentlig så glad den fredag i oktober, hvor formanden for Folketingets Retsudvalg, socialdemokraten fru Lissa Mathiasen, udtalte til dagspressen, at hun på den baggrund og også på baggrund af andre ting ville foreslå, at man oprettede en særlig

ungdomsdomstol, der skulle tage stilling til den slags sager.

Derfor undrer det mig nu at høre Socialdemokratiets nye, retspolitiske ordfører – altså det må vel være den nye, for fru Lissa Mathiasen er ofte retspolitisk ordfører for Socialdemokratiet – sige her i dag, at man ikke vil være med til sådanne særlige ungdomsdomstole. Det kunne jeg godt tænke mig en forklaring på. Hvorfor har man egentlig skiftet holdning til det her?

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Til hr. Peter Skaarup kan jeg sige, at vi ikke har skiftet holdning på det her område. Vi har på intet tidspunkt ønsket at sænke den kriminelle lavalder. Fru Lissa Mathiasen har adspurgt på et spørgsmål om, hvordan man kunne få tvangsfjernet nogle børn noget tidligere, hvordan man kunne sikre, at der var en konsekvens over for de her børn, sagt, at det, det handlede om, var at fjerne dem noget før, fordi det handlede om at være noget mere konsekvent. Og på spørgsmålet, om hun så ønskede ungdomsdomstole, har hun sagt, at det kunne da godt være, men det var ikke sikkert, at det var den vej, vi skulle gå.

I Socialdemokratiet mener vi ikke, at vi skal have ungdomsdomstole. Vi vil ikke have en glidebane, hvor man kan dømme tolvårige for en forbrydelse, hvor man på sigt – det ønsker Frihed 2000, det ønsker Dansk Folkeparti sikkert også, hvis de skal være ærlige – vil kunne sætte tolvårige i fængsel.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er jo igen lidt for sjovt at høre den socialdemokratiske ordfører her. Altså formanden for Folketingets Retsudvalg, som vel trods alt må udtale sig med en vis vægt, er blevet spurgt, om hun mener, der skal laves ungdomsdomstole her i landet. Det har hun sagt ja til – i øvrigt med god grund, for der var lige sket en alvorlig voldtægt mod en 30-årig kvinde af helt unge mennesker under den kriminelle lavalder. Det var da meget naturligt at svare ja på det spørgsmål.

Så er det så, vi hører, at det synspunkt har man åbenbart forladt i den socialdemokratiske gruppe. Og det er da brandærgeligt. Nu troede vi lige, at der for en gangs skyld var kommet hul på den socialdemokratiske beton. Det er der åbenbart ikke. Det er da egentlig forfærdeligt, at det skal gå ud over dem, der er ofre for den her

meget grove kriminalitet, som desværre udøves af helt unge mennesker.

Der er desværre gået inflation i, at helt unge mennesker under den kriminelle lavalder desværre begår den slags kriminalitet, og politiet er hjælpeløse, og de siger: Vi er nødt til at løslade dem, vi kan ingenting gøre, for vi kan ikke straffe dem.

Det vil Socialdemokratiet åbenbart heller ikke forholde sig til, for man afviser det forslag, vi kommer med. Det er brandærgeligt.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Nu synes jeg, hr. Peter Skaarup svinger sig rigtig højt op. Jeg vil godt sige, at vi er netop på ofrets side. Vi vil netop have en politik, der sikrer, at forbryderen ikke bliver ved med at være forbryder, der sikrer, at når børn og unge kommer ud i kriminalitet, så fortsætter de ikke ad den vej.

Derfor mener vi ikke, at man skal sætte børn i fængsel. Derfor mener vi, at man skal sætte konsekvent ind med samlede løsninger. Derfor har regeringen sat et initiativ i gang, der skal hindre ungdomskriminaliteten, men ikke bare ved at vi skal spille stærke mænd og stå heroppe og sige, at der kun er nogle, der vil forsvare ofrene. Det tror jeg egentlig vi alle sammen gerne vil.

Vi vil sikre, at når børn kommer ud i kriminalitet, bliver der sat konsekvent ind, så de får den behandling, de har brug for, så de oplever voksne, som gerne vil gøre noget for dem og som ikke bare forsvinder hele tiden. Det er den indsats, vi vil, fordi vi ved, at det er den vej, børn kommer ud af kriminalitet.

Hvad Dansk Folkeparti vil, er så et andet spørgsmål, som det måske også kunne være godt at få et svar på.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Må jeg ikke sige, der er noget, fru Lotte Bundsgaard fuldstændig har misforstået. Nu er det forslag, som i øvrigt er blevet taget af dagsordenen i dag, jo ikke til behandling nu. Og beskyldningen om, at vi i Frihed 2000 ønsker at sætte børn i fængsel, er simpelt hen forkert. Vores ønske er ikke blot at undgå, at børn kommer i fængsel, men også at der i det hele taget ikke er nogen, der kommer i fængsel.

Derfor har vi den opfattelse, at man burde gøre noget ved den kriminelle lavalder, sådan så man kunne gribe ind første gang, sørge for at

sanktionere – ikke med fængsel, men med alt muligt andet – for at forhindre, at de pågældende starter en kriminel løbebane og dermed på et tidspunkt har lavet så omfattende kriminalitet, at man er nødt til at sætte dem i fængsel. Det vil vi gerne undgå, og det er derfor, vi gerne vil, at man straffer første gang, og at man indfører konsekvens og ansvar.

Lad mig så i øvrigt sige, at forslaget her er et ganske glimrende forslag, som vi i Frihed 2000 støtter.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er egentlig lidt for sjovt, at vi skal høre Socialdemokratiet blive ved med at afvise deres eget forslag fra formanden for Retsudvalget om en ungdomsdomstol.

Nu har vi taget Socialdemokratiet på ordet og har fremsat forslaget, og så kan vi ikke få flertal for det, for nu har Socialdemokratiet forladt synspunktet. Og det eneste forsvar er så et eller andet angreb om, at der er nogle herinde, der ønsker børn sat i fængsel. Der er da ved gud ikke nogen, der har snakket om, at der er nogle børn, der skal i fængsel.

Det står meget klart i forslaget, at man netop *ikke* skal i fængsel, men at der indføres en samfundstjeneste, hvor man skal ud og vaske politiets biler, hvor man skal ud og rydde strandene, have noget hårdt fysisk arbejde, som gør, at man ikke begår denne form for kriminalitet en gang til.

Så jeg forstår ikke, hvor fru Lotte Bundsgaard får de her guldkorn fra, som hun åbenbart selv mener det er.

Det, jeg vil vende tilbage til afslutningsvis, er: Hvad er Socialdemokratiets bud på det her? Hvad er det, man har tænkt sig at gøre? Er det fortsat sådan, at det skal være straffrit at begå voldtægt mod en 30-årig i København?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det er godt at være selvsikker og tro på sig selv, men det kan også blive for meget af det gode.

Når fru Lotte Bundsgaard siger: Vi i Socialdemokratiet vi ved, hvordan man får de unge ud af kriminalitet, og derfor vil vi overhovedet ikke følge det her forslag eller lytte til ideerne, så kunne man tænke over to ting:

For det første, at der faktisk er 11 af de 15 EU-lande, der har et system på denne her måde. Det er det, tyskerne gør, det er det, belgierne

gør, det er det, franskmændene gør, det er det, italienerne gør. Er det helt håbløst?

For det andet har vi en justitsminister, der så sent som den 27. oktober starter en fin pressemeddelelse ved at sige: Vi har set en udvikling, hvor børn og unge i stigende grad begår alvorlig kriminalitet. Det gælder både børn og unge under og over 15 år. Det sagde justitsministeren også for ti minutter siden. Nu har man haft regeringsmagten i 7 år og har kunnet gennemføre alt det, fru Lotte Bundsgaard sagde, og alligevel er kriminaliteten blandt børn og unge steget. Det er det, justitsministeren siger. Hvad så med at lytte til nogle af os andre?

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Først til hr. Tom Behnke vil jeg sige, at vi skulle have behandlet beslutningsforslag nr. B 47 efter det her beslutningsforslag, hvor der bl.a. står, at unge helt ned til 12 år skal kunne idømmes frihedsstraf i ungdomsfængsler, og at lukkede institutioner skal foretrækkes. Det må hr. Tom Behnke undskylde, men så læser jeg, at i nogle tilfælde vil man kunne sætte børn i fængsel.

Så til hr. Peter Skaarup: Vi vil jo ikke have, at der er noget, der skal være straffrit, når man begår kriminalitet. Hvis man som 16-, 17- eller 18-årig laver kriminalitet, så skal man selvfølgelig udstå den straf, man eventuelt får. Det, vi har sagt, er, at det hjælper ikke noget bare at sætte børn og unge i fængsel. Det, vi skal gøre over for dem, er at sætte konsekvent ind, vise, at det har en konsekvens, når man gør noget forkert – ikke i et fængsel, men et sted, hvor de kan få den behandling, som de har brug for.

Hr. Helge Adam Møller spørger så: Hvad er det så, vi skal gøre over for den her gruppe? Skal vi bare lade dem gå rundt? Nej, vi skal ikke bare lade dem gå rundt. Regeringen har nu besluttet at etablere 20 sikrede pladser til de unge, som er svære at tilpasse. Regeringen har etableret eller vil etablere mellem 100 og 200 anbringelsessteder for utilpassede unge.

Man arbejder nu med en ungdomssanktion, hvor man kan idømme unge en sanktion, hvor man hurtigt kan få dem væk hjemmefra, hvor man hurtigt kan få dem institutionsanbragt, så de kan se, at det har en konsekvens, hvis man gør noget, man ikke må. Vi kan fjerne dem fra de hjem. Hvis de ikke kan finde ud af at opdrage dem, så kan samfundet overtage den opdragelse af børn og unge.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Kun et enkelt spørgsmål til fru Lotte Bundsgaard: Jeg har forstået på hele debatten i dag, også de sidste 20 minutter, at Socialdemokratiet under enhver omstændighed afviser, at det kan være nødvendigt indimellem at sætte unge, måske også unge på 13 eller 14 år, der laver ekstremt grove handlinger, ind et sted, hvor de ikke har mulighed for at flygte. Det er det, man normalt kalder et fængsel.

Nu siger fru Lotte Bundsgaard jo, at regeringen lige netop har besluttet at bygge 20 ekstra pladser i særligt sikrede institutioner, og de skal jo kunne bruges af unge også helt ned til 12-13-årsalderen. Er en særligt sikret institution ikke en institution, hvorfra man ikke kan flygte, fordi der ikke er håndtag på indersiden af dørene, og fordi der er tremmer for vinduet?

Det vil altså sige, at Socialdemokratiet synes også, at det er nødvendigt indimellem at sætte unge helt ned til 12-, 13- eller 14-årsalderen ind et sted, hvor de ikke kan flygte, og hvor man kan give dem en massiv pædagogisk påvirkning.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil godt bede fru Lotte Bundsgaard bekræfte, at man allerede i dag og længe i henhold til dansk sociallovgivning har kunnet indespærre unge mennesker under 15 år.

Den mulighed har eksisteret, og den måde, det nu bliver kørt frem på, er noget pjat, for man har muligheden, hvis man vil, men man har i alt for mange tilfælde ikke ønsket at bruge mulighederne fra kommunernes side, bl.a. fra mange borgerligt dominerede kommuner, fordi det er dyrt. Det er jo noget, der skal betales af skatteyderne, så det vil man ikke være med til.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Lotte Bundsgaard, og så går vi videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning)

Lotte Bundsgaard (S):

Som jeg også sagde i min ordførertale, så har vi en udmærket sociallovgivning, som kan fjerne børn og unge, som kan sætte dem i sikrede institutioner, hvor de ikke kan løbe væk, men det er institutioner, som vel at mærke ikke er fængsler, men er steder, hvor man forsøger at behandle børn og unge og få dem ud af deres kriminalitet

ad den vej. Det mener vi i Socialdemokratiet er en meget rigtig ting.

Der er en ekspertgruppe, der netop nu arbejder med, hvordan man hurtigere kan sætte ind, om man kan lave en 24-timers-frist, så man får fjernet børn og unge noget hurtigere, end man gør i dag.

Så det mener vi bestemt er en meget god idé, hvilket jeg også sagde i min ordførertale.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det tør nok siges, at kriminalitet og unge kriminelle har været på dagsordenen i dag, nu i 8 timer, og det viser jo, at der er stor interesse for området.

Dansk Folkeparti skal naturligvis ikke have utak for også at forsøge at få en diskussion om ungdomsdomstole, som jo ganske rigtigt startede med en udtalelse af den socialdemokratiske formand for Retsudvalget til forsiden af – så vidt jeg husker – Jyllands-Posten.

Forslagsstillerne skriver i bemærkningerne, at de er af den opfattelse, at når kriminalitet begås af unge under 18 år, skal de behandles på en ny og anderledes måde. Det er vi meget enige i i Venstre, og det er derfor, at vi i dag sammen med De Konservative har fremsat forslag om en anden form for sanktioner over for de unge – det har vi diskuteret tidligere på dagen – med en hurtig, kort frihedsstraf.

Samtidigt bliver det jo også sagt meget tydeligt af hr. Karsten Nonbo, at det overhovedet ikke kan stå alene, og vi havde en lang diskussion – som man husker – om disse hjælpere med hjertet på rette sted. Den skal jeg ikke gentage.

Det, der er helt afgørende – og som jeg egentlig også hører at vi er enige om, alle partierne her i Folketinget – er jo, at der skal sættes meget tidligt ind for at undgå, at de unge kommer ind i en kriminel løbebane.

Som hr. Karsten Nonbo også har sagt tidligere på dagen, så er det altså ikke hverken et mål i sig selv eller en løsning for Venstre at nedsætte den kriminelle lavalder. Det, det drejer sig om, er, at der bliver taget fat om de unge, at de er klar over, at det har en konsekvens, hvis de ikke opfører sig ordentligt, hvad enten det nu er ved kriminalitet eller i øvrigt en asocial adfærd. Det er det, det drejer sig om.

Ud over at have fremsat dette forslag har vi også indkaldt socialministeren i et samråd, som foregår i januar 2001, med det formål at få en kortlægning af, hvilke muligheder kommunerne har. Det er vores opfattelse – der er vi faktisk

enige med hr. Søren Søndergaard – at kommunerne skal piskes. Og jeg ved, at hr. Karsten Nonbo, der er formand for et socialudvalg, har nogle ideer om en ændret refusionsordning, og selv vil jeg godt ride min gamle kæphest. Det er jo sådan i dag, at det er staten, der betaler fængslerne, og kommunerne, der skal betale det andet. Det kan sådan set betale sig for kommunerne, at de unge havner i spjældet, og vi vil meget gerne se på, om ikke den kassetænkning kan udgås ved, at det i virkeligheden blev kommunerne, der på en eller anden måde skulle betale, når de unge kom i fængsel, eller på en eller anden måde give en gulerod, så det kunne betale sig for kommunerne at holde deres unge kriminalitetsfri. Hvis vi kunne nå dertil, ville vi være nået meget langt.

Ungdomsdomstole er en meget indgribende foranstaltning i hele vores retsplejesystem, som det er i dag, og det kræver, som forslagsstillerne er inde på, at der nedsættes et udvalg. Men vi synes ikke, der er brug for at nedsætte flere udvalg, Vi mener, der er brug for noget handling nu.

Helge Adam Møller (KF):

Det har jo været en lang og en spændende dag med debat om kriminalitet, og jeg synes, det er imponerende, når man kan opleve, at regeringen og regeringspartierne afviser stort set alle de forslag, der kommer frem.

Jeg kunne endda forstå det, hvis vi kunne konstatere, at den alvorlige kriminalitet blandt unge tordnede nedad, og jeg kunne måske også acceptere det, som Socialdemokratiets ordfører sagde før: Vi i Socialdemokratiet ved, hvordan man mindsker ungdomskriminaliteten. De i Socialdemokratiet, der har den holdning, har også haft magt til at ændre forholdene, og i de 7 år, hvor man har haft udspillet, har der ikke været ét eneste forslag om nye foranstaltninger, som kunne mindske kriminaliteten, blandt børn og unge, som er blevet nedstemt af Det Konservative Folkeparti. Ikke ét.

Alligevel må vi konstatere, som justitsministeren også gjorde i sin tale og i sin store erklæring den 27. oktober om regeringens indsats mod ungdomskriminalitet, at der er en udvikling, hvor børn og unge i stigende grad begår alvorlig personfarlig kriminalitet, og det drejer sig både om børn og unge over 15 år. Det siger regeringen, efter at den i 7 år har kunnet gøre noget og har gjort det forkerte hele tiden.

Så er der nogle, der kommer med nogle andre forslag og nogle andre ideer, og det er vist blevet sagt tidligere i dag, at så er der nogle, der reagerer på rygmarven, hedder det vist. Til dem vil jeg sige: Prøv at se bort fra, at det er Dansk Folkeparti, der har fremsat dette forslag. Prøv stille og roligt at læse det én gang til her i aften eller i weekenden, så vil I konstatere, også selv om der kan være dele af det, I er uenige i, at det er smækfyldt med gode, humanistiske, rimelige og sunde tanker: Det er velgennemtænkt, og der er utrolig megen faktisk oplysning om, hvordan andre lande, vi normalt sammenligner os med, prøver at gribe problemet an ud fra den samme holdning, som vi har, nemlig at nedbringe ungdomskriminaliteten.

Faktisk har 11 af de 15 EU-lande ungdomsdomstole, og det er jo ikke for at straffe de unge hårdere, men for at få dem hurtigere ud af kriminaliteten. Det er en særlig domstol, hvor der sidder folk fra socialforvaltningen, der har særlig forstand på tingene, en dommer, der har en særlig psykologisk uddannelse, osv., alt sammen for netop at kunne give en dom, der er skræddersyet til den unge, hvad enten den pågældende er under eller over 15 år.

Dansk Folkeparti peger på et reelt problem. De peger også på nogle løsningsmuligheder, og når jeg er så ekstra glad for dette forslag, er det jo, fordi mange af de tanker og ideer, man angriber fra den anden side af salen, er de samme, som jeg og Det Konservative Folkeparti har haft gennem mange år. For 3 år siden, den 29. januar 1998, fremsatte vi B 102, hvor vi sagde, og jeg citerer:

»Samfundet skal have nogle sanktionsmuligheder for de 12-17-årige, der ligger imellem det, at der intet sker, og det at blive sat i fængsel. Det skal være sanktioner, som er afpasset til børn og unge, sanktioner, som kan iværksættes hurtigt og tydeligt, så den begyndende kriminalitet opfanges, og de unge føres tilbage til et normalt samfundsliv.«

Der står stort set det samme i dette forslag, bare med lidt andre ord, men det eneste, man gør, er at sige: Duer ikke! Lad os fortsætte som hidtil. Det har vi set resultatet af, så selv om også jeg har været uenig i en del af de andre forslag, Dansk Folkeparti har fremsat, fordi jeg synes, de har været for firkantede, er dette her i hvert fald tankevækkende. Der er nytænkning, der er ideer, der er humanisme, og der er en holdning om at hjælpe unge med at komme ud af kriminaliteten. Men det har man ikke opfattet,

fordi man bare har set, at det er fra Dansk Folkeparti, og så er det for dårligt.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Man kan jo sidde og blive helt revet med at det engagement, den konservative ordfører lægger i sin ordførertale, og jeg vil selvfølgelig gerne rose det store engagement. Men det kan jo ikke hjælpe noget, at hr. Helge Adam Møller fuldstændig forbigår, at der aldrig nogen sinde i danmarkshistorien er foretaget så mange initiativer til bekæmpelse af ungdomskriminaliteten som under den nuværende regering.

Hr. Helge Adam Møller har siddet i dette Ting i så mange år, at hr. Helge Adam Møller godt kan huske de 10½ år, hvor der var en konservativ justitsminister i Danmark – i 10½ år. Kan hr. Helge Adam Møller nævne bare fem, bare en håndfuld konkrete initiativer rettet mod ungdomskriminaliteten fra de 10½ år? Det tror jeg ikke hr. Helge Adam Møller kan.

Jeg kan derimod nævne mere end to håndfulde inden for de sidste 7½ år, hvor den nuværende regering har haft regeringsansvaret. Måltrede initiativer på den retshåndhævende side, initiativer rettet mod kriminalisering, nykriminalisering og forstærket kriminalisering og en lang række forebyggende initiativer over for ungdomskriminaliteten. Det startede med den første voldspakke i 1994, og efterfølgende er der taget en række målrettede initiativer.

Resultaterne er også kommet. Sidste år fik vi den store undersøgelse, der blotlagde, hvordan ungdommen ser på kriminalitet i dag, og hvor lovlydige unge er i dagens Danmark. Det er en undersøgelse, der er lavet af professor Flemming Balvig, der med 10 års mellemrum har lavet undersøgelser af, hvordan unge ser på kriminalitet.

Vi har i dag den mest lovlydige ungdomsgeneration, Danmark har haft i 20 år. Antallet af lovlydige unge er heldigvis eksploderet, og det er udtryk for, at den store, brede, præventive indsats har virket. Unge i dag holder sig bedre fri af kriminalitet end nogen sinde før. Men problemet er, og det har regeringen også konstateret, at på trods af de flotte resultater har vi en gruppe i toppen af pyramiden, der begår gentagne kriminalitet. Det er de sorte får, de har haft en tendens til at blive sortere, og det er netop derfor, regeringen målretter sine nye initiativer, som blev lagt frem den 27. oktober, mod den hårde kriminalitet, som begås af ganske unge. Vi

vil ikke bare sidde med hænderne i skødet, vi vil foretage konkrete initiativer.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Helge Adam Møller for en kort bemærkning, derefter hr. Peter Skaarup, og det er til ministeren.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Denne lille gruppe af unge både under og over 15 år, der begår alvorlig kriminalitet, bliver altså større og større. Det er jo det, regeringen siger.

Jeg vil gå helt tilbage til dengang, justitsministeren hed H.P. Clausen. Det er vel 10 år siden. Allerede dengang foreslog jeg på mit partis vegne fra denne talerstol, at der skulle indføres skræddersyede sanktioner, som var beregnet til at få de unge ud af kriminalitet. Jeg foreslog dengang ungdomssamfundstjeneste, jeg foreslog, der skulle være mulighed for, at det, der siden hen blev til ungdomskontrakterne, også kunne anvendes i en tillempt form for unge under 15 år, fordi mange af dem startede allerede som 11-, 12- eller 13-årige, og så var det for sent, hvis man ventede, til de blev 15 år. Det blev stemt ned hele tiden.

Jeg kan desværre huske, at sidst sagen var fremme for 3 år siden, var hr. Bjørn Elmquist ordfører for De Radikale, og da sluttede han sin tale med at sige, at han syntes faktisk, det var rigtigt med de initiativer, vi foreslog med hurtigere og skræddersyede sanktioner. Men så kom der desværre valg, og så røg han ud af Folketinget, og siden hen blev det ikke til ret meget.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Først vil jeg sige tak til hr. Helge Adam Møller for de pæne bemærkninger om forslaget, og ud over det vil jeg også lige kommentere det, ministeren sagde.

Det er, som om der lægges op til, at Dansk Folkeparti med dette forslag foreslår en form for barbari eller en fuldstændig vild tanke om, at man skal kunne straffe unge mennesker under 15 år, som begår grov kriminalitet, f.eks. voldtægt. Det er der jo slet ikke tale om. Der er tale om, at vi ønsker at indføre et system, som findes i stort set alle de øvrige vesteuropæiske lande, f.eks. i England, Portugal og Tyskland, og det er vel ikke lande, vi normalt omtaler som nogle bananrepublikker. Det er vel meget, meget fornuftige lande, som har et system inden for det rets-

politiske område, der på mange punkter ligner vores eget.

Jeg har også bemærket, at netop Socialdemokratiets retspolitiske ordfører, formanden for Retsudvalget, fru Lissa Mathiasen, har sagt nøjagtig det samme, og derfor undrer det mig stadig, at regeringen er så bagstræberisk og reaktionær på dette område. Lad os da få noget nytænkning, og jeg vil godt spørge ministeren, om der ikke skal nytænkning til i den retning, vi foreslår.

Anden næstformand (Henning Grove):

Så går vi tilbage til korte bemærkninger til hr. Helge Adam Møller.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Når man hører hr. Helge Adam Møller, lyder det, som om der slet ikke er sket noget som helst på dette område. Men som ministeren lige har været heroppe og sige, er der sket langt mere gennem de sidste år, end der skete i de 10½ år, hvor de borgerlige havde regeringsansvaret.

Men for lige at ribbe lidt op i hr. Helge Adam Møllers erindring eller hukommelse kunne jeg godt tænke mig at spørge hr. Helge Adam Møller, om han kender regeringens forstærkede indsats over for ungdomskriminalitet; om han ved, at der er skabt sikrede pladser, der kan holde de unge fast, og om han ved, at der er skabt flere behandlingspladser, som kan give de unge behandling og få dem ud af kriminaliteten.

Jeg kunne godt tænke mig at høre, om hr. Helge Adam Møller kender til den ekspertgruppe, der er nedsat for at se på ungdomssanktioner og undersøge, hvor man netop skal sætte konsekvent ind over for de unge. I januar måned fremlægger den en rapport. Jeg kunne også godt tænke mig at vide, om hr. Helge Adam Møller ikke synes, at tanken om, at en ungdomssanktion skal kunne udføres inden for 24 timer, er meget god, og om hr. Helge Adam Møller tror, at ungdomsdomstole kan træffe afgørelser hurtigere end inden for de 24 timer, der lægges op til ungdomssanktionen kan.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hvordan er det, det hedder på moderne dansk: rolig nu, rolig!

Jeg tror, hr. Helge Adam Møller må være blevet overtræt, siden det er forbigået hans opmærksomhed, at Det Radikale Venstre slet ikke

har holdt sin ordførertale endnu, men alligevel gik i gang med at skælde os ud, fordi vi blankt afviste forslaget. Jeg synes, det er uretfærdigt, for jeg ville nemlig gå herop og sige, at det er et meget nyttigt forslag, fordi det beskriver en masse forskellige ordninger rundt omkring i de europæiske lande, som alle sammen har forskellig kriminel lavalder.

Men netop dette, at der er forskellige måder at organisere tingene på, er et symptom på, at man ikke rigtig ved, hvad man skal gøre. Vi har ingen statistikker, der viser, hvordan ungdomskriminaliteten er i de pågældende lande, men jeg synes, det ville være godt, hvis vi i Retsudvalget kunne blive enige om at prøve at få fremskaffet statistik, der viser resultaterne af disse forskellige foranstaltninger over for unge, som begår kriminalitet. Det gør de jo, det gjorde de også i den borgerlige regerings tid.

Alle disse foranstaltninger mod ungdomskriminalitet hjælper de? Har de en effekt? Falder ungdomskriminaliteten i de lande, hvor man har ungdomsdomstole? Det synes jeg ville være interessant at få at vide, og kan vi så ikke få en ordentlig tone herinde i stedet for denne ustandselige udskældning?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jamen så glæder jeg mig da utrolig meget til fru Elisabeth Arnolds tale. Men jeg kan jo også konstatere, at ministeren sagde og endda understregede, at han talte på begge regeringspartiers vegne, og derfor måtte jeg jo tro, at tonen i ministerens indlæg ikke kunne være væsentlig forskellig fra tonen i den tale, den radikale ordfører skulle holde, selv om der selvfølgelig nok var lidt nuancer. Men jeg glæder mig til en helt anden tale fra De Radikale, rigtig meget.

Så til fru Lotte Bundsgaard, som spørger, om jeg ikke har set alt det dér: Jo, jeg citerede jo fra den skrivelse, hvor justitsministeren starter med at konstatere, at den alvorlige kriminalitet var eksploderet, og derfor kom alle de foranstaltninger. Jamen hvorfor kommer de først nu? Det var jo alle dem, der blev afvist for 3 år siden og yderligere 2 år tidligere. Flere sikrede pladser var et af elementerne i vores forslag af 29. januar 1998, hvor der allerede var afsat 13 ekstra pladser på finansloven, men dem havde man endnu ikke bygget efter 1 års forløb. Vi kunne konstatere her for et par måneder siden, at der stort set stadig ikke var sket noget. Der var kommet fire el-

ler seks nye pladser. Man har altså vidst det i gud ved hvor mange år.

Så siger fru Lotte Bundsgaard, at nu er der kommet en arbejdsgruppe, som skal se på, hvor der skal indføres konsekvenser over for de unge, og den skal komme med en rapport her i løbet af januar. Jamen det var jo det, vi foreslog for 3 år siden. Der skulle indføres nogle sanktioner, som var skræddersyede til de unge, så de mærkede konsekvensen med det samme. Det er stort set det samme, som står i det kommissorium, justitsministeren har skrevet, et flot og godt kommissorium.

Men hvorfor kommer det først gud ved hvor mange år efter, at problemet er opstået, og efter at det er gennemgået gud ved hvor mange gange fra Folketingets talerstol, og fru Lotte Bundsgaards forgængere altid har stemt imod? Det, der kommer fra Socialdemokratiet, er altid for sent og for langsomt og for slapt.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Man skal passe på sit blodtryk, det er helt rigtigt.

Jeg roste hr. Helge Adam Møller for hans engagement, men nu tror jeg måske, jeg skal passe på ikke at give for megen ros, for hvis hr. Helge Adam Møller sætter tempoet endnu kraftigere op, hver gang han får ros, går det da helt galt til sidst.

Jeg er da fuldstændig enig med hr. Helge Adam Møller i, at det var en uacceptabel tilstand, vi havde fået, hvis det var sådan, at selv om vi havde besluttet her i Folketinget efter regeringens forslag, at der skulle være flere sikrede pladser før sommerferien 1997, var de endnu ikke etableret her i efteråret. Der manglede godt nok stadig nogle. Der manglede stadig væk nogle af dem. Det væsentligste antal, der manglede, var i Venstres næstformands, hr. Løkke Rasmussens, amt. Det tror jeg måske også er hr. Helge Adam Møller bekendt. Det var Frederiksborg Amt, der manglede bl.a. at få etableret sine pladser. Det er nu kommet på plads, det kan man glæde sig over, men det var efter et voldsomt pres fra socialministeren, at det lykkedes at få det på plads.

Foruden de 11 pladser, vi besluttede dér, har regeringen i oktober måned besluttet, at der skulle 20 ekstra til. De er placeret her inden jul – det er til hr. Helge Adam Møller – så vi nu er oppe på over 70 sikrede institutionspladser. Dertil kommer 100-120 yderligere anbringelses-

pladser, som regeringen har fået aktstykke igen om i Finansudvalget.

Jeg kan ikke forstå, at hr. Helge Adam Møller ikke kan glæde sig over, at resultaterne kommer inden for noget, vi trods alt er enige om. Så kan man altid irriteres over det med det kommunale og amtskommunale selvstyre, og at ting tager tid, når man skal have dem med, men det vigtigste er da, at resultaterne kommer; det glæder regeringen sig i hvert fald over.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg skal så glæde mig over, at der kommer nogle pladser i Frederiksborg Amt, jeg skal glæde mig over de 20 ekstra pladser oppe i Nykøbing Sjælland, men justitsministeren kan altså ikke få mig til at glæde mig over, at der har været så lidt handlekraft.

Ministeren nævner selv, at det startede i 1997. Vel har der været en kommune, Odense, hvor der også var problemer, men der sidder da en minister, som har ansvaret, og hvis ministeren kan se, at der er et voldsomt problem, og at der mangler pladser til de unge kriminelle, som hører ind under ministeren, så må ministeren saftuseme ...

Anden næstformand (Henning Grove):

Hov!

Helge Adam Møller (KF):

Undskyld, så må ministeren slå i bordet og uden noget tillægsord sige, at det her vil jeg ikke acceptere. Og hvis man ikke hjælper ude i amtskommuner og kommuner, så må man finde en anden løsning. Staten ejer jo snesevis af tomme bygninger rundt omkring, gamle kaserner, der er tømt for soldater, osv., hvor der kunne indrettes institutioner.

Så hvis man havde viljen, kunne man have handlet 3 år før. Det er godt, man har handlet nu, men det skulle have været tidligere.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg må indrømme, at jeg heller ikke kan finde den helt store begejstring hos mig selv, når regeringen kommer og siger, at de nu opretter de her nye pladser for unge mennesker. Det er jo noget, vi har diskuteret i Folketinget umindelig mange gange. Utrolig mange gange har vi diskuteret det, og hr. Helge Adam Møller har også nævnt nogle af de mange gange, vi har diskuteret det.

Regeringen har også lovet, de blev skaffet, men de er aldrig fremkommet, og derfor er det lidt mærkeligt, at man så går og bryster sig af, at nu skaffer vi dem måske, måske, måske. Nu må vi så se, om de overhovedet kommer. Så der er ikke meget nyt i det her; det må vi nok sige.

Derfor undrer det mig stadig væk, at jeg åbenbart ikke kan få svar fra justitsministeren på, hvorfor man sådan reaktionært læner sig tilbage og afviser det system, som de andre europæiske lande og USA og Canada har, med ungdomsdomstole for unge mennesker under særlige forudsætninger. Vi er nemlig enige om, at de ikke skal ind og sidde sammen med hærdede kriminelle eller behandles som hærdede kriminelle. Nej, de skal behandles på en særlig måde, og lige præcis derfor har man i en række andre europæiske lande de her ungdomsdomstole, og derfor forstår jeg ikke, hvorfor regeringen afviser det. Det burde da sige sig selv og være sund fornuft, at det var det, man skulle gennemføre.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Først vil jeg godt lige rette hr. Peter Skaarup. De 20 sikrede pladser er skaffet.

Så fik jeg ikke helt svar på et spørgsmål, som jeg stillede hr. Helge Adam Møller, nemlig om han tror, at de her ungdomsdomstole kan give hurtigere konsekvens, end ungdomssanktionen kan. Ideen med ungdomssanktionen er jo, at den skal kunne bruges inden for 24 timer. Man skal altså kunne fjerne barnet, den unge, og sætte ind med konsekvens. Tror man, at den her ungdomsdomstol kan gøre det hurtigere?

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Helge Adam Møller, og så går vi videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Nej, jeg tror ikke, den kan gøre det hurtigere. Jeg tror, den kan gøre det lige så hurtigt, og så tror jeg, den vil have et langt bredere arsenal at kunne bruge, hvis man bygger den op som nogle af de gode eksempler fra andre lande.

Derfor tror jeg altså, at det, fru Lotte Bundsgaard foreslår, er udmærket og godt. Jeg tror, der er noget andet, der kunne være endnu bedre, endnu mere udmærket.

Anne Baastrup (SF):

En af de bedst bevarede hemmeligheder, når det drejer sig om reel, effektiv behandling af utilpassede, usædvanlige unge, er, at der siden voldspakken rent faktisk er etableret 14 opholdsstedspladser, som kan håndtere dem. Men det var ikke det, jeg skulle sige under den her tale.

Det er et interessant forslag, som Dansk Folkeparti er kommet med, og de har i bemærkningerne lavet en udmærket gennemgang af en lang række landes praksis vedrørende foranstaltninger for børn og unge. Det er et glimrende notat, som jeg nok tror at Justitsministeriet reelt er bidragsyder til, men det er så o.k.

Karakteristisk for det her overblik er også, at der i de enkelte lande er tradition for, hvad man kalder den enkelte institution, der har ansvaret for børn og unge, og der på en eller anden måde er ansvarlig for de foranstaltninger, der skal ske. Det skal vi selvfølgelig også tage udgangspunkt i, når vi skal diskutere vores eget lands måde at gøre det på, men der er et problem – et problem, som jeg ikke synes, nogen af ordførerne rigtig har været inde på, bortset fra fru Birthe Rønn Hornbech.

Der er ingen tvivl om, at problemerne med de kriminelle børn og unge er påtrængende, men sandheden er, at der slet ikke er brug for ny lovgivning. Den nødvendige lovgivning eksisterer allerede, den bliver bare ikke brugt. Der er de nødvendige bestemmelser i lovgivningen om særlig støtte til børn og unge og deres forældre til at gribe ind.

En af mulighederne er tvangsfjernelse af et barn fra dets forældre, hvis forældrene er ude af stand til at opdrage barnet på en måde, så det kan indgå som borger i vores samfund. Et barn er rent faktisk truet, hvis det begår kriminalitet. Det er da helt uacceptabelt, at børn på ned til 8-9 år ustandselig bliver bragt hjem midt om natten af politiet, uden at de sociale myndigheder griber ind. Eksemplet fra Københavns Kommune i forbindelse med voldtægtssagen på Strøget er blevet nævnt.

Det retter skytset mod kommunerne. Hvad er det konkret, den enkelte kommune foretager sig for at gribe ind, inden problemerne får lov til at udvikle sig, og hvad foretager man sig, når problemerne er konstateret?

Der er kommuner, der tager denne opgave alvorligt, ingen tvivl om det, men man kan altså også, for at sige det stilfærdigt, konstatere, at der er kommuner, der ikke gør det. Det er ikke til at have med at gøre, at en del kommuner stadig

ikke opfylder den lovgivning på børne- og ungeområdet, der trådte i kraft den 1. januar 1993.

Folketinget har derfor – det er de socialpolitiske ordførere – fundet det nødvendigt at indføre nye bestemmelser, der træder i kraft den 1. januar 2001, som præciserer, at det ikke er en trappestige, og der synes jeg, at hr. Peter Skaarup skulle lytte efter. Den beskrivelse af den sociale lovgivning, der står i bemærkningerne, er ukorrekt. Det virker, som om det er en trappestige. Det er det ikke. Det er det rigtige indgreb på det rigtige tidspunkt, der har effekt.

Vi må så sats på, at kommunerne, når de nu får det understreget i den nye lovgivning, rent faktisk vil opfylde den lovgivning, de er forpligtede til – hvis ikke, så er vi jo lige vidt.

Men det, der så også er vigtigt, er, at det i debatten er glemt, at vi nok har den mest lovlydige ungdom i mands minde. Men vi har en mindre gruppe, der er store problemer med, og det skal vi gøre noget ved. Den mindre gruppe er i gang med en forfærdelig nedadgående spiral. De er marginaliserede, og de udstødes af deres kammeratgruppe. Den spiral skal brydes på en måde, som er effektiv, på en måde, så barnet oplever, at barnet også selv har en fremtid. Det kan handle om anbringelse uden for hjemmet, men hvilken anbringelse?

Der skal i mange tilfælde være tale om en langvarig anbringelse på en institution eller et opholdssted, hvor barnet får en klar fornemmelse af, en viden om, at dette er sidste sted. Her kan jeg ikke smides ud, her er der voksne, der kan klare mig, også selv om jeg overskrider grænser, også selv om der opstår situationer, hvor de burde smide mig ud, og hvor jeg er blevet smidt ud alle de andre gange.

Det, vi jo også skal huske på, er, at nogle af de unge, der lander de steder på opholdsstederne, der kan håndtere det, har boet 20-30 steder, inden de lander dér.

Vi skal have etableret rammer, hvor sådanne anbringelser i større omfang kan finde sted, og vi skal have fundet de voksne, som kan give det skadede barn en forståelse af, at der også er en fremtid for dem uden kriminalitet. Først på den måde forhindrer vi fremtidige ofre, først på den måde sikrer vi, at vi får standset de unge, der er ude i en nedadgående spiral.

Det er svaret, og vi har lovgivningen. Det handler bare om, at man rundt omkring i kommunerne tager fat, og der skal jeg kvittere for Dansk Folkepartis medlem i Assens Kommune. Der har man taget fat, og i Horsens Kommune

har man taget fat. Men der er altså også nogle steder, hvor man intet har gjort, og det er dér, hovedproblemet ligger.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil først lige sige tak til fru Anne Baastrup for, at der var lidt pæne bemærkninger til det arbejde, der er gjort i forbindelse med beslutningsforslaget af Dansk Folkeparti, og så vil jeg godt spørge fru Anne Baastrup:

I forhold til noget af det sidste, som fru Anne Baastrup siger, synes fru Anne Baastrup, at det er en god idé, at det er kommunerne, der, som det er i dag, håndterer de her ting og står for det praktiske arbejde, når vi taler om unge, der er kriminelle, men som skal behandles og er under den kriminelle lavalder, eller synes fru Anne Baastrup måske, som jeg egentlig også gør, at det i virkeligheden ville være bedst, at det var staten, der overordnet ordnede de her ting, sådan at ansvaret også fulgte de økonomiske midler, der var til rådighed?

Og så vil jeg spørge fru Anne Baastrup, om ikke det er korrekt opfattet, hvis jeg forstår SF's holdning derhen, at SF er indstillet på, at der er noget fornuft i; at den unge under den kriminelle lavalder har en forsvarer og dermed også har noget mere retssikkerhed i det system, som Dansk Folkeparti foreslår? I dag har den unge jo ikke nogen ...

Anden næstformand (Henning Grove):

Vi har også regler her, der skal overholdes. Når den røde lampe lyser, så er man færdig.

Peter Skaarup (DF):

O.k., så er jeg færdig.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Man kan altid diskutere, hvor de forskellige arbejdsopgaver skal ligge, om det skal være i amt, kommune eller stat. Nu er det rent faktisk amtet, der har ansvaret for de anbringelsessteder og opholdssteder, jeg snakker om. Det er det ene.

Det andet er, at vi har nedsat et børn og ungeudvalg, som består af en dommer, forskellige sagsbehandlere og politikere. Sagen er den, at i den konstruktion, hvor jeg ikke er sikker på, at man i tilstrækkelig grad tager hensyn til barnets tarv, skal det ikke være en sanktion over for barnet. Der skal man komme med det tilbud, som ikke kan afslås, og som er til fordel for barnet.

Den måde, som Dansk Folkeparti tænker på i det her forslag, er, at vi skal straffe, og så håber vi så på, at det vil hjælpe.

Det er simpelt hen to vidt forskellige måder at tænke på, og derfor bliver vi aldrig nogen sinde enige om, at det er straffen, der er det centrale.

Det, vi ønsker, er et indgreb over for et truet barn, som gør, at den unge kan komme ud af kriminalitet. Det er dér, hovedproblemet ligger.

Dansk Folkeparti ved også godt, at et af de store stridsspørgsmål, vi har haft op gennem 1980'erne, har været, at de borgerlige aldrig nogen sinde har været med til at anfægte forældrenes ret til at skalte og valte med deres unger. Nu har vi heldigvis fået et andet flertal i Folketinget, hvor de borgerlige er begyndt at forstå, at der er lavet nogle voldsomme fejl. Nu skal de godt nok også have de her kommuner til at forstå, at det her er alvor.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Lige for at forstå fru Anne Baastrup ret: Skal jeg forstå fru Anne Baastrup derhen, at det er SF's opfattelse, at man nok mener, at det kunne være en fordel, at det var staten, der tog sig af hele det her område, i stedet for at det var kommunerne og amterne?

Hver gang vi herinde i Folketinget spørger til, hvordan det så går, så kan en minister og en regering jo sige: Det er ikke mit ansvar, det er op til kommunerne og amterne at sørge for sikringspladser, det er op til kommunerne at ordne det og det og det. Og så er der en meget forskellig behandling. Ville det ikke sikre en mere ensartet behandling af de her ting og dermed også sikre den retssikkerhed, som SF taler meget om mange gange, at man havde en klar struktur, hvor det var staten, der koordinerede de ting, der er tale om her?

Så vil jeg også godt lige for at være helt sikker på, at jeg forstår fru Anne Baastrup ret, spørge, om SF går ind for, at de unge under den kriminelle lavalder, som i dag er 15 år, skal have en forsvarer og dermed et forsvar, hvis nu den unge ikke er skyldig? Kunne det ikke være en god idé?

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det, det drejer sig om, er en psykologisk/psykiatrisk børnesagkyndig beskrivelse af: Hvad har det her barn konkret brug for? Og det er ikke en straf.

Så har vi jo også den konkrete situation, at kommunerne har en bred vifte af tilbud. Hvis det er sådan, at man fra statens side skal gå ind og give dem den brede vifte, så bliver vi i virkeligheden nødt til at nedlægge kommunerne. Det tror jeg ikke at jeg kan få overbevist SF's folketingsgruppe om, og jeg kan slet ikke overbevise mig selv om det. Det er jo et sidste ende konsekvensen, hvis man tager hele børne- og ungeområdet væk fra kommunerne. Hvad har de så tilbage, for det gælder jo også SSP-samarbejdet? Der er jo en lang række ting, som gør, at vi kan forebygge kriminalitet, når vi kan snuppe ungerne, før de kommer for langt ud.

Så det holder ikke vand, at staten pludselig skal komme ind på et tidspunkt, for så står staten dér midt i luften. Det dur ikke.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Sonja Albrink som ordfører.

Sonja Albrink (CD):

Med dette forslag ønsker Dansk Folkeparti jo at indføre en særlig kriminalretspleje for unge i alderen 12 til 18 år. Og jeg kan lige så godt fra starten meddele, at i CD kan vi ikke støtte det foreliggende forslag, ikke mindst fordi en gennemførelse af forslaget forudsætter en nedsættelse af den kriminelle lavalder.

Spørgsmålet om den kriminelle lavalder har været debatteret her i Folketinget et utal af gange, og trods det, at man for ofte hører om meget unge kriminelle, så er der efter vores opfattelse endnu ikke nogen, som på overbevisende måde har kunnet argumentere for, at den modenhed, som nu engang må være til stede hos unge, for at straffeforanstaltningerne kan være berettigede, generelt findes hos 12-årige. Ikke, at vi dermed mener, at samfundet ikke skal reagere prompte over for disse unge kriminelle. Det skal samfundet i høj grad og nok også i højere grad end i dag, men det må være i et andet regi.

Ikke desto mindre er der nogle spændende betragtninger i det forslag, vi her behandler, som jeg gerne vil reflektere lidt over.

Jeg tænker her navnlig på udsagn om, at en ungdomsdomstol vil give den unge tiltalte retsgarantier i form af en forsvarer, hvorimod de unge i dag kan underkastes foranstaltninger, selv om de er uskyldige.

Her er sagen måske nok sat lovlig meget på spidsen. De tilbud, som jo ganske vist kan have en tvangsmæssig karakter, og som kan gives efter den sociale lovgivning, må jo ses som foran-

staltninger som følge af en eller anden form for omsorgssvigt i hjemmet og bør vel næppe ses som en direkte konsekvens af en kriminell handling, selv om den kriminelle handling vel nok kan være katalysatoren, som udløser en foranstaltning.

Der er vel næppe mulighed for at tvangsfrjerne et barn fra et velfungerende hjem, og den slags børn begår altså også undertiden kriminalitet.

I CD mener vi umiddelbart, at den sociale lovgivning indeholder det nødvendige værn mod vilkårlige foranstaltninger. Foranstaltningerne skulle jo så også gerne være en hjælp til den unge og ikke det modsatte.

Foranstaltningerne er forvaltningsafgørelser, som i sidste ende kan indbringes for domstolene. Afgørelsen om tvangsanbringelse uden for hjemmet træffes jo af børn og unge-udvalget, som er et organ, der har en bred, uvildig sammensætning, og bl.a. er et af medlemmerne dommer. Der er altså en række retsgarantier.

Dog har unge under 15 år ikke partstatus i de sager og kan altså ikke selvstændigt tage initiativ til at få prøvet grundlaget for en tvangsmæssig foranstaltning. Om det burde være tilfældet, er vi parate til se nærmere på og drøfte under udvalgsbehandlingen.

Men som jeg allerede nævnte indledningsvis, mener vi ikke, at nedsættelse af den kriminelle lavalder er velbegrunder.

Vi er derimod parate til at diskutere et særligt sanktionssystem i forhold til de 15-18-årige. Om det så skal kaldes en ungdomsdomstol er måske tvivlsomt. Vi mener dog, ligesom justitsministeren gav udtryk for, at det må være relevant at afvente et oplæg fra ekspertgruppen om ungdomskriminalitet.

Vi kan altså, som jeg også sagde i starten af mit indlæg, ikke være med til at støtte det foreliggende beslutningsforslag.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg må sige, at det undrer mig såre, at CD ikke kan støtte et forslag som det her, og jeg vil gerne stille fru Sonja Albrink et par spørgsmål i den anledning.

Er det ikke rigtigt, at man i dag, hvis man er 12 år eller 13 år sagtens kan komme ind og vidne i en retssag? Hvad er der galt i, at et ungt menneske, som det er i dag, optræder i en retssag? Hvorfor kan vedkommende ikke i forbindelse med en ungdomsdomstol optræde i en retssag, hvor vedkommende er på anklagebænken?

Hvor er problemet henne dér? Vedkommende vil endda vil have en forsvarer, som det fremgår af forslaget.

Hvor er CD's holdning i forhold til dets egne vælgere?

Der har været gennemført en meningsmåling blandt CD's vælgere, og da var der 67 pct., der gik ind for en nedsættelse af den kriminelle lavalder. Nu er det ikke direkte indeholdt i forslaget, men man kunne godt tolke det her som en nedsættelse af den kriminelle lavalder. 67 pct. mente det, mens 26 pct. gik imod en nedsættelse af den kriminelle lavalder.

Man er altså meget ude af trit med sine vælgere, hvis man ikke vil acceptere et forslag som det her.

(Kort bemærkning).

Sonja Albrink (CD):

Nu hænger vi os i CD ikke så meget i meningsmålinger. Vi prøver mere at lytte, når vi er ude til møder. Jeg kan kun sige til hr. Peter Skaarup, at når jeg er ude i landet, og når jeg fortæller dem, at CD ikke går ind for at nedsætte den kriminelle lavalder, så møder jeg ikke den store modstand, for i samme moment, som jeg siger, at vi ikke går med til at nedsætte den kriminelle lavalder, siger jeg: Men selvfølgelig, hvis man begår noget kriminelt, må der ske en eller anden sanktion.

Det er også det, jeg siger at jeg er parat til at kigge på, for selvfølgelig skal man vide, når det, man gør, er forkert.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Nu siger fru Sonja Albrink, at CD godt vil være med til, at der skal være en sanktion, hvis man begår kriminalitet, når man er under den kriminelle lavalder. Så siger fru Sonja Albrink egentlig noget, som systemet ikke tager højde for i dag.

For politiet, som jeg ved, at CD ofte lytter meget til, siger jo netop, at det er et problem, når f.eks. to eller tre har været sammen om et kriminelt forhold, for så er det ham på 15½ år, som de tager ind og fører en sag på. Ham på 14½ år, der har begået nøjagtig den samme kriminalitet – det kan være en voldtægt, f.eks. mod den 30-årige kvinde – kan de ikke gøre noget ved og må løslade, og der kan ikke føres nogen sag.

Bliver man mere eller mindre kriminell, fordi man er 14½ år eller 15½ år? Nej, det gør man vel ikke. Det burde vel være en normal CD-hold-

ning og en typisk borgerlig holdning, at man gik ind for, at man også skulle straffe på det her område og selvfølgelig også lave sociale foranstaltninger på det her område – vel at mærke sådan, at den unge også har en forsvarer.

Så det er da naturlig sund fornuft at gennemføre et forslag som det her.

(Kort bemærkning).

Sonja Albrink (CD):

Jamen det er jo også derfor, at CD ved forskellige lejligheder har sagt, at der for dem, der er under den kriminelle lavalder, selvfølgelig skal være de der sanktioner. Det kan f.eks. være, at man anbringes på en lukket institution. Det kan også være, at man tvangs fjernes fra hjemmet. Men der må selvfølgelig være nogle, og vi har også sagt, at det vil vi være med til at kigge på. Jeg nævnte to af dem her.

Så vi er klart parate til, at der også skal være en sanktion, selv om man er under den kriminelle lavalder.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Peter Skaarup for tredje og sidste gang.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er jo vigtigt at se på, om der kan blive flertal for et forslag som det her, og dér kan CD godt blive udslagsgivende. Det er klart, at vi med det her forslag siger, at den kriminelle lavalder i dag er 15 år. Man kan tolke det her forslag derhen, at den kriminelle lavalder skal nedsættes til 12 år. Man kan da søreme også tolke det her forslag derhen, at man sætter den kriminelle lavalder op til 18 år og laver et særligt system for de 12-18-årige. Det er jo faktisk det, der er tale om.

Det er noget, vi er blevet inspireret til bl.a. fra USA, fra England, fra Frankrig, fra Tyskland, fra Italien, fra Portugal. Jeg kan nævne næsten alle europæiske stater plus USA og Canada. De har det her system. Hvad er det så, der er så galt i det? Det er dog svært at forstå. Vi er bare lidt umoderne her i Danmark.

Anden næstformand (Henning Grove):

Så går vi videre i ordførerrækken.

Elisabeth Arnold (RV):

Unge mennesker begår kriminalitet. Det gør de desværre, og det gør de i alle lande. Alle lande har et problem, fordi de ikke kan behandle unge lovovertrædere på samme måde og efter samme

regler, som de behandler voksne, modne mennesker, som ved, hvad de foretager sig. Det er et problem, der er fælles for alle lande.

Det fremgår klart af det forslag, der er fremsat her, at man har søgt at løse det problem på mange forskellige måder. Jeg synes, det er en udmærket oversigt, der er i Dansk Folkepartis forslag, hvor man gennemgår en række forskellige landes konstruktioner af måder at behandle unge lovovertrædere på.

Landene har vidt forskellige traditioner, forskellige konstruktioner af disse ungdomsdomstole, og de har også forskellige holdninger til det at have en kriminel lavalder. Nogle lande har det slet ikke, nogle har den på 16 år, nogle på 17 år, nogle har den på 12 år, nogle har den på 21 år. Det er meget forskelligt. Mit spørgsmål er så selvfølgelig: Skulle vi ikke prøve at finde ud af, om disse forskellige konstruktioner overhovedet hjælper? Er der nogle statistikker over ungdomskriminaliteten, som viser, at disse konstruktioner hjælper, eller er der nogle, der er bedre end andre? For når de er så forskellige, så kunne man jo med rette spørge sig selv: Er der én, der er bedre end andre? Er der én, som vi skal vælge?

Det bedste spørgsmål af dem alle er jo: Hvorfor har Finland, Sverige, Norge og Holland ikke nogen ungdomsdomstole? Hvorfor har de ikke det? Der må jo også være en forklaring på, hvorfor vores nordiske broderlande og Holland ikke har ungdomsdomstole. Det kunne jo være, fordi man i øvrigt har et andet system, nemlig et tæt samarbejde mellem politi og sociale myndigheder for dem, der er under den kriminelle lavalder, hvor man griber ind med sociale foranstaltninger, med tvangsanbringelser, med andre former for foranstaltninger over for unge, der begår kriminalitet.

Det, at man er under den kriminelle lavalder, betyder jo ikke, at der ikke sker noget. Det er jo fejlagtigt, og det er måske en måde, hvor nogle af de helt unge kriminelle prøver at spille store over for deres omgivelser. De siger: Haha! Der skete jo ikke noget.

Der sker meget ofte noget i form af fjernelser og i form af anbringelser på institutioner, hvor der kan være ganske skrappes sanktioner involveret for den unge.

Så jeg synes, det var interessant, hvis vi i Retsudvalget kunne få nogle beskrivelser af, om disse ungdomsdomstole overhovedet virker, eller om den nordiske model i virkeligheden er god nok, for der findes jo lovgivning i vores social-

lovgivning, som siger, hvordan man skal samarbejde om disse ting.

Jeg har været med til adskillige møder sammen med politiet rundt omkring i landet, og dér er meldingerne, at samarbejdet med kommunerne er overordentlig forskelligt. Flere ordførere har også her gjort rede for, at der er nogle kommuner, som er meget aktive i det ungdomskriminalpræventive arbejde, og andre kommuner er mere efterladende.

Politiet kan melde om det samme. Nogle steder er samarbejdet med kommunerne fremragende, andre steder er samarbejdet ikke særligt godt.

Det skal vi prøve at gøre noget ved, men vi skal ikke, fordi samarbejdet fungerer dårligt i nogle kommuner, begynde at lovgive om ungdomsdomstole, når vi i øvrigt i vores nordiske broderlande ikke har en tilsvarende lovgivning. Jeg synes, det må være værd at kæmpe for en nordisk enighed på det område. Det tror jeg i virkeligheden vi har meget glæde af.

Det Radikale Venstre har flere gange tidligere sagt ja til at kigge på en form for sanktion over for unge under den kriminelle lavalder, men ikke i det normale retssystem. Det er det, som det ekspertudvalg, der sidder under lømmelpakkeinitiativet, skal arbejde med. Det venter vi så, der vil komme et initiativ om i slutningen af januar måned, og det venter vi på.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg havde sådan glædet mig til fru Elisabeth Arnolds indlæg, fordi jeg synes, der tidligere i debatten blev bebudet nogle nærmest positive roser omkring nogle af de her ting, som bliver foreslået, men det ser i hvert fald ikke ud, som om det helt holdt stik. Jeg kunne ikke høre de helt store positive tendenser i indlægget.

Det er jo i og for sig lidt ærgerligt, for det her forslag er utrolig seriøst ment. Jeg vil også kalde det for humanistisk ment, for det er da humanistisk over for de unge mennesker i den her aldersgruppe, at vi giver dem nogle muligheder for f.eks. at få en uddannelse, for at være et sted i de her ungdomsopdragelsesanstalter, hvor det er meningen, at de skal kunne indgå på lige fod med de øvrige samfundsborgere, når de er færdige.

Derfor vil jeg godt spørge fru Elisabeth Arnold, om ikke fru Elisabeth Arnold trods alt kan se nogle positive tendenser i forslaget.

Og vil fru Elisabeth Arnold på baggrund af det, som blev sagt i ordførertalen med, at kommunerne ikke altid gør det lige godt, se på et system, hvor det er staten, der koordinerer aktiviteterne, så vi får givet et samlet sæt af betingelser for de unge mennesker?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg synes nu, jeg gav en temmelig nuanceret behandling af forslaget, og bl.a. sagde jeg, at det var et nyttigt udgangspunkt for at få diskuteret, hvordan man konstruerer ungdomsdomstole, og hvordan effekten er af dem.

Jeg har læst på det, jeg har gennemgået det, og jeg synes faktisk, det er spændende læsning. Men jeg går altså ikke ind for nedsættelse af den kriminelle lavalder, og det er konsekvensen af det forslag, der her er fremsat.

Jeg har aldrig sagt, at jeg gik ind for en nedsættelse af den kriminelle lavalder, så meget kan hr. Peter Skaarup altså ikke forvente. Men jeg har læst det, og jeg synes, at det er interessant.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg er da glad for, at fru Elisabeth Arnold synes, det var interessant at læse. Så er vi da nået et lille skridt hen ad vejen.

Men jeg fik ikke rigtig svar på mit spørgsmål. Når vi nu mange gange diskuterer de her forhold på Christiansborg og i medierne, så sker der meget ofte det, at det er nogle konkrete sager, vi går ind i, og ministeren kan så sige: Nå ja, men det er også dem derude i Spøttrup Kommune eller Århus Kommune eller Høje-Taastrup Kommune, som ikke gør det, de skal, ifølge de anvisninger vi giver herinde fra Folketinget.

Der opfatter jeg fru Elisabeth Arnolds indlæg som en kritik af, at det kan være svært for folketingsmedlemmer at kontrollere, hvad der sker ude i de 275 kommuner.

Derfor vil jeg godt spørge fru Elisabeth Arnold, som jeg også opfatter som en person, som mange socialpædagogstuderende og folk, der har med det her at gøre, går ind for: Er det ikke et problem, at det er kommunerne – det vil sige 275 forskellige måder at gøre det her på – der har ansvaret for det, i stedet for at det er staten, der via nogle ungdomsdomstole, som man kender det i andre lande, har det overordnede ansvar?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Nu står der faktisk overhovedet ikke noget i det her forlag om, at man skal ophæve det kommunale selvstyre, og at man skal centralisere i stedet for at decentralisere, som vi har gjort i Danmark. Det er jo en helt anden diskussion. Den tager vi da gerne fra radikal side.

Men det er da klart, at hvis man har et decentralt system med mange forskellige kommuner og mange forskellige politikredse, så må man acceptere en vis forskel. Der er grænser for, hvor ens det kan blive, når man har vedtaget en decentralisering.

Men det er en spændende diskussion, som jeg gerne tager videre. Det kan godt være, vi skal centralisere på nogle områder for at være sikre på at få i hvert fald en minimumsbehandling, som er nogenlunde ensartet.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Peter Skaarup for tredje og sidste gang.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Nå, men jeg er da glad for at høre, at vi bevæger os et lille skridt igen, så vi kan se, at der måske er en idé i, at vi centraliserer nogle af disse ting.

Til fru Elisabeth Arnolds oplysning så nævnes der ikke noget om det kommunale selvstyre heri, og det er heller ikke det, vi skal debattere i dag. Det, der står i forslaget, er jo, at vi skal oprette de her ungdomsdomstole, som man kender det fra andre lande. Det karakteristiske er, at det så indgår i statens retssystem, og dermed indgår det i det system, som vi skaber her fra Folketingets side, og som vi også kontrollerer ud i det yderste led. Det er det, der er fordelene ved det, som vi ser det.

Det skal altså være inden for statens område, at man lægger koordineringen, i stedet for at der er 275 forskellige metoder ude i kommunerne, hvor vi ikke har nogen mulighed for at kontrollere, om de gør det, de skal, og dermed varetager de opgaver, de skal.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Elisabeth Arnold, og så går vi videre i ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Som jeg har sagt et par gange før, så står der altså ikke noget i forslaget fra hr. Peter Skaarup om centralisering af retsplejen i Danmark.

Med hensyn til disse ungdomsdomstole, som hr. Peter Skaarup vil nedsætte: Der står ungdomsdomstole, og jeg går ud fra, at der skal være mere end en, og derfor skal der jo være forskellige steder i landet, hvor disse ungdomsdomstole skal virke. Og lur mig, om disse domme vil blive fuldstændig ens over hele landet for ens forbrydelser. Det tror jeg ikke at de vil. Der er også forskellige politikredse i landet – dem ønsker hr. Peter Skaarup vel heller ikke ophævet og lavet til en fælles statslig politikreds? Det er vel ikke sådan, at hr. Peter Skaarup forestiller sig det?

Nej, lad os holde os til det forslag, der ligger her, og ikke begynde at snakke om decentralisering eller centralisering. Lad os holde os til det, som der står, men der er masser af spændende oplysninger i det, som vi gerne vil bruge i Retsudvalget til at få nogle flere informationer frem.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil da godt starte med at sige, at det ikke er det værste forslag, som Dansk Folkeparti har fremsat på det retspolitiske område, og dermed har jeg vist en utrolig positiv holdning til forslaget fra Dansk Folkeparti.

Et problem er dog, at det er holdt i rimelig tvetydige vendinger. Jeg ved ikke, om det er bevidst, men det er ikke desto mindre resultatet. Det, at det er så tvetydigt, gav sig bl.a. udtryk i, at selv ordføreren for forslagsstillerne kom herop og sagde, at det jo kan betyde, at den kriminelle lavalder skal nedsættes til 12 år eller hæves til 18 år; det er jo, som man ser på det. Det er fuldstændig rigtigt, det fremgår ikke klart af forslaget.

Er det en nedsættelse af den kriminelle lavalder til 12 år, eller er det en forhøjelse til 18 år? Hvad er det egentlig? For os er det ikke en ligegyldig ting, for vi mener, at det er vigtigt, at der er et tidspunkt – vi kan diskutere, hvor det tidspunkt skal ligge – hvorunder vi behandler børn som børn og ikke behandler dem som voksne.

Det at begynde at behandle dem som voksne medfører en anden måde at behandle dem på, end de skal behandles på. Det er noget med, at man begynder at se folk som forbenede kriminelle. Det er noget med, at man begynder at se folk som uden for terapeutisk rækkevidde. Det

er noget med, at man begynder at bruge nogle ord om folk, som vi ikke mener at man skal bruge om børn.

Udgangspunktet skal være, at med børn skal vi satse alt det, vi kan, på, at de kan forbedre sig, at de ikke har en kriminel løbebane. Det er selvfølgelig også begrundet i, at når børn er børn, har de vanskeligt ved selv at overskue konsekvenserne. Der kan man måske endda diskutere, om aldersgrænsen på 15 år er for lav.

Vi ser jo en masse tragiske ulykker, hvor unge mennesker på lige 18 år kører sig selv og deres kammerater og nogle gange også folk, der bare kommer forbi, ihjel. Det er jo ikke noget, de gør af ondskab. Det er jo noget, de gør af mangel på overblik, mangel på omtanke og mangel på forståelse af konsekvensen af deres handlinger. Det er jo ikke noget, der gøres bevidst.

Ligesådan ser vi jo, at nogle af de ting, som i tillægget her bliver fremstillet som forbrydelser, er noget, folk gør, fordi de ikke forstår konsekvensen af deres handlinger. Der skal vi holde fast i, at der er en grænse, hvorunder vi siger, at der betragter vi ikke folk som voksne, der betragter vi folk som børn, der behandler vi dem på en anden måde.

Jeg tror, at baggrunden for dette forslag er, at der med bl.a. Dansk Folkepartis hjælp har bredt sig den fuldstændig fejlagtige påstand, at hvis unge under 15 år laver kriminalitet, så kan samfundet ingenting gøre.

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Peter Skaarup, fremlagde selv eksemplet: Politiet kan gøre noget ved dem, der er over 15 år, men står fuldstændig magtesløst i forhold til dem, der er under 15 år.

Det er jo ikke rigtigt. Samfundet, i denne sammenhæng kommunerne, har, som det er blevet sagt, en masse muligheder, hvor de mest drastiske er at fjerne børnene fra deres hjem – det er en rimelig drastisk mulighed – eller spærre dem inde, endda fuldstændig uden dommerkendelse. Det er også en rimelig drastisk mulighed.

Derudover har myndighederne også en hel masse muligheder for at gribe ind på et langt tidligere tidspunkt end selv ved 12 år. Ofte er det jo sådan, at man allerede, når de starter i skolen, kan se, hvilke børn der vil udvikle problemer hen ad vejen.

Kommunerne har altså en masse muligheder, men disse muligheder bliver ikke brugt. De bliver bl.a. ikke brugt, fordi det er for dyrt, fordi det koster for meget at tvangsfjerne folk, fordi det koster for meget at anbringe folk uden for

hjemmet, og derfor er kommunerne påpasselige med det.

Det rejser selvfølgelig en mere principiel diskussion: Skal kommunerne have ansvaret for det her? Kan kommunerne leve op til det, eller skal vi fratage kommunerne det ansvar og lægge det et andet sted?

Den diskussion vil vi meget gerne tage, fordi vi er oprigtigt chokerede over at se, hvor lidt der gøres fra kommunernes side – også i nogle af de sager, der har været oppe til megen offentlig debat – i forhold til de børn og helt unge, som har været i uføre og lavet noget kriminelt.

Faktisk er det jo sådan, at kommunernes muligheder for at gøre noget ved de under 15-årige er så overvældende, at det kan rejse retssikkerhedsmæssige problemer. Et af de steder i forslaget, hvor jeg kan blive lidt blød om hjertet, er f.eks., når der i forslaget står, at en ungdomstol også vil give den unge tiltalte retsgarantier i kraft af en forsvarer, hvorimod en ung i alderen 12-15 år, der i dag overdrages til de sociale myndigheder, underkastes foranstaltninger, selv om den unge kan være uskyldig. Det er rigtigt. For den unge under 15 år er der meget ringe retsgarantier, og det er et område, som eventuelt kunne diskuteres.

Vi mener altså, det må løses på en anden måde. Det er en del af en større diskussion. Den diskussion vil vi godt tage.

Som det ligger her, kan vi ikke støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Der var et konkret spørgsmål, som jeg gerne vil besvare, og så vil jeg stille hr. Søren Søndergaard et spørgsmål bagefter.

Det var det her med den kriminelle lavalder. Det må selvfølgelig være fuldstændig op til hr. Søren Søndergaards tolkning, hvordan han vil tolke det her forslag. Jeg vil bare nævne, at der ikke i dette forslag direkte tages stilling til den kriminelle lavalder, men det siger sig selv, at med forslaget er det muligt at straffe unge under 15 år, hvor den kriminelle lavalder er i dag.

Det er muligt at straffe unge helt ned til 12 år. Til gengæld får den unge jo den forsvarer og den rettergang, som hr. Søren Søndergaard vel må være interesseret i. Muligheden for at blive frikendt har den unge jo ikke i dag.

Jeg har rent faktisk selv oplevet en ungdomstol i USA, der dømmes fint og godt. Den kunne fungere fint og godt, og det har medført

en nedgang i kriminaliteten i det pågældende område, Seattle. Det siger man fuldstændig åbent, og det er også svar til de kritikere, der har været fremme med, at der ikke var noget statistisk grundlag for det. Det er der faktisk, og det er et positivt grundlag.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Inden vi nu går alt for meget op i at sige, at børn og unge ikke har nogen retssikkerhed i dag, vil jeg bare sige, at formanden for børn og unge-udvalget jo er dommer. Når forældrene kommer til børn og unge-udvalget og kan risikere at få tvangsfjernet deres barn, har de ret til at tage en advokat med, der kan tale deres sag. Så vi skal ikke fremstille det her system som fuldstændig uden retssikkerhed. Tværtimod er det gennemtænkt. Det er en dommer, der sidder i udvalget. Der sidder politikere, og forældrene har mulighed for at få en advokat med.

Det, der må være det overordnede sigte, er, hvordan vi sikrer, at barnet får den behandling eller den konsekvente opdragelse, som det har brug, uden at straffe det ved en ungdomsstol.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil bare sige til hr. Peter Skaarup, at det, der er problemet, jo netop er, at man introducerer straffesystemet, og jeg tror på, at folk også bliver lidt, som man behandler dem. Der er en tendens til, at hvis man behandler dem på en bestemt måde, så begynder de at tilpasse sig den behandling, de får.

Vi kan diskutere, hvor grænsen skal ligge, for det er da rigtigt, at der ikke er noget specielt helt ved, om grænsen skal ligge ved 12, 15 eller 18 år. Den diskussion kan vi tage. Men der skal være et eller andet tidspunkt, hvorunder vi siger, at dér vælger vi altså at bruge nogle andre metoder. Det er hr. Peter Skaarup vel også enig i, for hvorfor er der ellers sat en grænse ved 12 år? Hvorfor er grænsen ikke ved 7 år, 5 år eller 2 år?

Hr. Peter Skaarup er i virkeligheden fuldstændig enig i, at der skal være en grænse. Vi mener bare, den grænse, der hedder 12 år, er for lav.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, at hr. Søren Søndergaard tager et lidt forkert udgangspunkt, for hr. Søren Sønder-

gaard lægger ligesom til grund for hele denne debat, at det retssystem, vi har i Danmark nu, er præcis det retssystem, som vi vil køre videre med og så bare sætte den kriminelle lavalder ned til 12 år.

Sådan er det jo ikke tænkt. Tanken er jo netop, at man giver de 12-18-årige en særlig behandling med en særlig opfølgning, der har den forudsætning, at vi taler om helt unge mennesker, som skal have en særlig behandling og ikke sidde buret inde sammen med hærdede kriminelle og være med til at sælge eller købe narko. Alt sådan noget skal vi væk fra, og det er netop det, der er tanken ved at lave et særligt system, og det burde måske også tiltale Enhedslisten.

Jeg opfatter også, at der er en positiv holdning til dele af det her forslag fra Enhedslistens side, og derfor vil jeg godt spørge hr. Søren Søndergaard: Hvad skal der til, for at Enhedslisten kan støtte et sådant forslag? Jeg opfatter, at der faktisk er visse ting i forslaget, som Enhedslisten godt vil være med til. Hvor kan vi finde sammen, sådan at vi kan gennemføre noget med et flertal her i Folketinget?

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

En oplagt effekt af det er jo, at man skal begynde at stille børn i 12-års-alderen for en dommer. Så kan man kalde det en ungdomsdomstol, men man vænner børn til den institution, der hedder en domstol, hvor der er en forsvarer, der er en anklager. Er det det, vi ønsker at vænne børn til?

Ja, de børn har, fordi de er skidt opdraget, eller fordi de er mishandlet, eller fordi de er skøre i bolden, eller af en eller anden grund lavet noget, der er uantageligt. Ja, det har de, men ønsker vi at begynde at introducere det system for unge i den alder? Jeg synes ikke, det er særlig hensigtsmæssigt, for der er nogle afledte effekter.

Jeg vil sige, at et af de værste billeder, jeg har på min nethinde – jeg mener, det var i forbindelse med en mordsag – er, hvor nogle ganske unge knægte, jeg tror ikke, de var mere end 8-9 år, blev stillet for en dommer i det engelske retssystem. Jeg synes ikke, vi skal ind i den logik.

Og så vil jeg sige, at Enhedslisten og Dansk Folkeparti endnu ikke har flertal. Så mange stemmer har Enhedslisten ikke, men det skal nok komme.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Ja, det får vi se efter næste valg.

Hvis Enhedslisten støtter forslaget eller dele heraf, er der jo god mulighed for, at der måske kan skabes et flertal, fordi der har været en positiv holdning til det både fra Venstre, De Konservative og andre partier. Så vi er da fortrøstningsfulde, hvis det kan lade sig gøre at nå til enighed om noget.

Jeg vil da godt spørge Enhedslisten som opfølgning på det, som hr. Søren Søndergaard siger: Er det ikke korrekt, at børn allerede i dag stilles for en dommer, altså fungerer som vidner i retssager? Jeg ved da f.eks., at man for nylig har afsagt kendelser i forbindelse med sager om sexmisbrug, hvor børn, hvis de er 12 år, skal de optræde i retssalen. I den forbindelse kan man ikke bruge videoafhøringer, så skal de optræde i retssalen og være med under behandlingen. Det kan en forsvarer få gennemført i forskellige sager her i landet. Så må det vel også være sådan, at vedkommende kan sidde på anklagebænken. Det må vel være rimeligt nok.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Hr. Søren Søndergaard, og så går vi til ordfører-rækken.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg tror altså ikke, det har noget formål, at jeg gentager de betæneligheder, vi har ved det. De betæneligheder bliver ikke ændret af de argumenter, som hr. Peter Skaarup kommer med om, at man i nogle andre sammenhænge også gør nogle ting, som skaber nogle problemer.

Vi har de betæneligheder, og hvis diskussionen handler om, at vi skal fortsætte med at forsøge at nå frem til, hvordan vi kan få kommunerne til at tage et langt større ansvar i forhold til at gøre noget konkret i forhold til de børn, der kommer i uføre og laver ballade af alvorlig karakter, af kriminel karakter, og som er under 15 år, så er vi selvfølgelig med. Så skal vi finde nogle midler til at få kommunerne til at indse deres opgave, og vil kommunerne ikke det, er det klart, at der må lovgivning til.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Hr. Jann Sjørnsen som ordfører.

Jann Sjørnsen (KRF):

Hr. Peter Skaarup har på forslagsstillernes vegne i dag sagt, at om forslaget betyder, at den kriminelle lavalder skal sættes ned til 12 år eller op til 18 år, kan man jo diskutere.

Jeg kan godt sige, at vi fra Kristeligt Folkepartis side opfatter beslutningsforslaget sådan, at Dansk Folkeparti reelt ønsker at sætte den kriminelle lavalder ned til 12 år, og det harmonerer vel i øvrigt også meget godt med, hvad Dansk Folkeparti i øvrigt siger og hr. Peter Skaarups partifæller siger ved forskellige lejligheder rundt omkring i landet og sågar også her i Folketingssalen.

Alene af den grund kan vi ikke fra Kristeligt Folkepartis side støtte Dansk Folkepartis beslutningsforslag. Vi mener ikke, vi har brug for et nyt domstolssystem, som henvender sig især til de unge og specielt til de unge under den kriminelle lavalder.

Vel er de udenlandske eksempler, som er opregnet i Dansk Folkepartis beslutningsforslag, interessante, men det er jo altså bemærkelsesværdigt, at netop de øvrige nordiske lande ikke optræder blandt de eksempler, som Dansk Folkeparti har opregnet i det i øvrigt – synes jeg – gennemarbejdede beslutningsforslag.

Vi finder ikke fra Kristeligt Folkepartis side, at børn under den kriminelle lavalder, som i dag er 15 år – en alder, vi finder passende – skal bringes ind i det strafferetlige system.

De skal selvfølgelig mødes med sanktioner, eller som jeg måske vil kalde det med reaktioner fra samfundets side, når de begår kriminelle handlinger, men det bør i så fald være de sociale myndigheder, som griber ind, som netop har betydningen til at gøre det.

Her rummer lovgivningen faktisk store muligheder for, at de sociale myndigheder, kommunerne, kan gribe ind over for kriminelle unge, også unge under den kriminelle lavalder, og over for utilpassede børn, og hvad vi nu kan finde på at give sådanne personer af prædikat.

Vi har i Folketinget selv været med til at rejse en forespørgselsdebat om de såkaldt truede børn, som vi vil kalde det, og der er også blevet fulgt op fra regeringens side med ændringer i lovgivningen, som rent faktisk gør, at de kommunale myndigheder i dag har en vid række beføjelser og muligheder i forhold til at sanktionere utilpassede børn og unge, som begår kriminalitet, også hvis de er under den kriminelle lavalder.

Vi synes, at det er i det regi, man skal forstærke indsatsen, og det vil vi meget gerne være med til at se på – også sammen med Dansk Folkeparti – og vurdere, om kommunerne rent faktisk lever op til de forpligtelser, som de også har over for de svage børn og unge, dem, der er kommet skævt ind på livet, og som måske i desværre en alt for tidlig alder starter en kriminel løbebane, for det er påkrævet, at der gribes ind, og at der gribes ind i tide.

Men som sagt tror vi ikke på, at den bedste måde at bringe børn på ret køl igen er ved at sætte dem i fængsel i den yderste konsekvens, som vi oplever det i andre lande. Det er ved at gribe ind med sociale sanktioner, kan vi jo godt kalde det, sådan at unge og børn finder ud af, at det rent faktisk får konsekvens, hvis de kommer på den forkerte side af loven, men vel at mærke også en sådan konsekvens, at man møder børnene på det plan, hvor de er, og på en sådan måde så de får hjælp til at komme ud af det – i gåseøjne – snavs, de er kommet ind i.

Så med disse ord må vi fra Kristeligt Folkepartis side afvise Dansk Folkepartis beslutningsforslag.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Ordføreren for forslagsstillerne, hr. Peter Skaarup.

Peter Skaarup (DF):

Jeg skal lige gennemgå de forskellige kommentarer, der har været til Dansk Folkepartis forslag.

Jeg vil da generelt takke de ordførere, der har sagt – og dem har der da heldigvis været mange af – at det var et godt gennemarbejdet forslag. Det er ikke alle, der har været lige så rosende som hr. Helge Adam Møller, men der har været gode roser rundt omkring bordet. Ja, måske lige med undtagelse af Socialdemokratiet, hvor fru Lotte Bundsgaard på sådan en meget hårdhændet facon afviste forslaget, men jeg ved ikke, om det var sådan en rygmarvsreaktion, der kom dér, sådan som det nogle gange er fra Socialdemokratiets side, men det er så, hvad det er.

Det, vi har hæftet os ved, er, at det sjove egentlig er, at forslaget i virkeligheden er afstedkommet af en socialdemokrat, nemlig formanden for Retsudvalget, fru Lissa Mathiasen, som her i Folketinget eller i hvert fald i forbindelse med mediedebatten sagde, at nu skulle vi gennemføre forslaget om ungdomsdomstole.

Vi ønskede så direkte at tage Socialdemokratiet på ordet, og derfor gik vi i gang med at udarbejde forslaget præcis sådan, at det havde noget med ungdomsdomstole at gøre, så vi fik et forslag frem, som man altså også har i en række andre lande både i Europa, Canada og USA.

Det er Socialdemokratiet så løbet fra her under debatten i dag. Fru Lotte Bundsgaard har igen sådan meget hårdhændet sagt, at det var i hvert fald ikke Socialdemokratiets politik, og der må så på en eller anden måde være noget uenighed dér, men det er så, hvad det er.

Med hensyn til de øvrige ordførere synes jeg generelt, man kan sige, at der er visse partier, der bakker rimelig helhjertet op om forslaget – det gælder både Venstre og De Konservative – og så er der en række partier, der bakker op bag dele af tankegangene bag forslaget.

Vi har forsøgt med nogle forskellige lokkemidler under debatten, fordi vi er meget resultatorienteret. Vi vil meget gerne have resultater og nå frem til noget, der kan opnås i hvert fald et lille flertal for, og der kan vi, i forhold til det med at kommunerne ikke gør en tilstrækkelig indsats i dag, se, at der er rimelig bred enighed om, at det gør de ikke, og at vi skal sørge for fra Folketingets side at gøre noget ved det problem.

Det med, at der er 275 måder at løse spørgsmålet om ungdomskriminelle aktioner på, ja, det er et problem, og det er der mange ordførere der godt kan se, så den del af det ser meget fornuftigt ud.

Så har vi også bemærket, at der er en række personer, der har udtalt sig positivt i forhold til den del af forslaget, der vedrører, at den kriminelle under den kriminelle lavalder har mulighed for at få en forsvarer som led i ungdomsdomstolsprincippet, som Dansk Folkeparti ønsker her. Her kan vi også bemærke, at der er en række ordførere, der går ind for det, så den del af det vil vi også arbejde videre med.

Når vi så ser på spørgsmålet om den kriminelle lavalder, er der til gengæld ikke et flertal her i Folketinget, der ønsker den nedsat.

Som sagt har vi forsøgt med forskellige lokkemidler, og man kan selvfølgelig godt tolke det her i retning af, at den kriminelle lavalder skal ned til 12 år, men til gengæld laves der nogle særlige initiativer for unge mellem 12 og 18 år, og dermed er det ikke sådan, at de 15-18-årige indgår i det normale system, som de gør i dag. Der vil ikke være mulighed for, at de kommer ind at sidde blandt hærdede kriminelle, hvis de

begår den slags kriminalitet, der er meget alvorlig, som kræver fængsel.

Så har jeg nævnt, at vi i forhold til det her forslag også har været på besøg ved en ungdomsdomstol i USA. Her foregår det simpelt hen på den måde, at den unge kommer ind i selve domstolen, får sin dom, har en forsvarer – der er selvfølgelig også en anklager – og det samme sted, altså i den samme bygning, kommer den unge hen og får et ophold på en form for opdragsanstalt.

Fordelen ved det system er, at den helt unge her kan modtage undervisning, kan deltage i idræt, kan på forskellig måde lære nogle ting, der kan gøre, at når den unge så kommer ud på den anden side igen og har overstået sin straf, så kan vedkommende forhåbentlig agere på lige fod med resten af verden og har lært sig nogle ting, så han kan fungere f.eks. i arbejdslivet eller i en ny uddannelse, som vedkommende kan gå i gang med. Så der er store fordele ved, at de unge på den måde ikke er sammen med hærde kriminelle, som man ellers ville kunne forestille sig.

Det er også en god fordel, at når den enkelte unge kommer ind på det pågældende sted, er det de samme personer, som vedkommende er sammen med, som når vedkommende kommer ind i ungdomsdomstolen, får sin dom, bliver ledt videre inden for den samme bygning i det samme system. Det er jo netop det, der er det fine ved de ungdomsdomstole, man kender, f.eks. fra USA, Seattle, som jeg selv har besøgt.

Så kan jeg også nævne, og det er da også nævnt i forslaget, at der er en række politikere fra alle partier, der har været ovre og besøge de her ungdomsdomstole og kun har roser til dem. Jeg kan nævne en socialdemokrat fra Københavns Amtsråd, Peter Valenius, der i B.T. lørdag den 5. december 1998, hvilket også står beskrevet i forslaget, roser den måde at gøre det på, og som er meget positiv over for den måde at gøre det på. Og der er en række amtsråd, der har set på de her ting, og som ude i felten kan se, at det er søreme da fornuftigt det her.

Så der er egentlig ikke nogen grund til at rynke på næsen af det her forslag overhovedet, og fordi det kommer fra Dansk Folkeparti, er der i særlig grad ikke nogen grund til at rynke på næsen. Vi rynker ikke på næsen af forslag, der kommer fra Enhedslisten, selv om vi da ikke altid er enige med Enhedslisten. Vi rynker heller ikke på næsen af forslag, der kommer fra regeringen, selv om vi ikke altid er enige med rege-

ringen. Vi rynker heller ikke på næsen af forslag fra hr. Helge Adam Møller, selv om de kommer fra hr. Helge Adam Møller.

Vi ser på forslagernes indhold, så stemmer vi for eller imod afhængigt af indholdet, og sådan burde også andre tænke, og det er ærgerligt, hvis man har nogle rygmarvsreflekser, der bare går i én eneste retning, og det er fingeren nedad, selv om der er nogle gode tendenser i et forslag.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Nu hørte vi fra forslagsstilleren mange interessante betragtninger om besøget i Amerika. Det, vi ikke hørte noget om, og det er kendetegnende for hr. Peter Skaarup, er, hvad det så har givet af resultater i Amerika med hensyn til deres kriminalitet. Er der færre unge i Amerika, der ender i kriminalitet, end der er i Danmark?

Her er situationen, som hr. Peter Skaarup jo godt ved, for det første, at med den indsats, vi gennemfører i Danmark, med den bredspektrede indsats, vi gennemfører kriminalitetsforebyggende, er vi fantastisk dygtige til i Danmark at kunne holde unge ude af kriminalitet, så de kan leve en kriminalitetsfri ungdomstilværelse og dermed også få en god start på deres voksne liv.

Vi har, som jeg har nævnt tidligere under debatten i dag, den mest lovlydige ungdom, Danmark har haft i over 20 år. Det er videnskabeligt afdækket i en stor rapport, der kom tidligere på året med baggrund i tal fra 1999, så de er ganske friske, og de viser, at hvis vi går helt tilbage til 1979 og frem til i dag, så har vi betydelig flere unge mennesker, der kan holde sig inden for lovens rammer i dag.

Sådan er det ikke i Amerika. Vi hører jo ofte om nødvendigheden af at udbygge det amerikanske fængselssystem, netop fordi man er oppe på, at en meget, meget stor procentandel af den amerikanske befolkning bliver buret inde.

Hr. Skaarup benytter sig af den teknik, som vi så ofte oplever, at han citerer medlemmer af Folketinget, når de ikke er til stede, som det passer ind i hr. Peter Skaarups kram.

Jeg tror, at hvis formanden for Folketingets Retsudvalg, fru Lissa Mathiasen, havde været til stede, ville hun betakke sig for det misbrug af det citat, som hr. Peter Skaarup har brugt i forhold til det, som indgik i dele af pressen for nylig om fru Lissa Mathiasens syn på ungdomsdomstole.

Det, fru Lissa Mathiasen sagde, var på baggrund af det, politidirektør Hanne Bech Hansen havde sagt: at man kunne overveje ungdoms-

domstole. Dér sagde fru Lissa Mathiasen, at det ville hun da ikke afvise, og det måtte da indgå i debatten, regeringen var åben, regeringspartierne var åbne over for at diskutere forskellige muligheder for at begrænse netop den hårde del af ungdomskriminaliteten, den, vi ikke har fået stoppet endnu.

Hun har til gengæld efterfølgende, efter at have haft lejlighed til at tænke sig om, sagt, at det ikke var noget, hun kunne anbefale, at man skulle indføre ungdomsdomstole i Danmark.

Det synes jeg skulle siges netop i dag, hvor hr. Peter Skaarup endnu en gang har misbrugt et medlem, der ikke selv er til stede i salen og kan redegøre for, hvad hun mente.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jamen det er nærmest, som om justitsministeren her beskylder mig for noget citatfusk, og jeg ved ikke rigtig, hvad det skal til for.

Jeg tror, det er meget klart for alle Folketingets medlemmer, det var i hvert fald meget klart for mig den dag, udtalelsen faldt fra fru Lissa Mathiasen, at hun ønskede de her ungdomsdomstole. Det var også meget klart for alle andre. Det blev aldrig dementeret, at hun ikke ønskede det, og derfor kan jeg ikke forholde mig til andet, end at det var det, hun ønskede, og at det var det, hun sagde.

Det er derfor, jeg lidt har klandret Socialdemokratiet for at tale med to tunger i denne her sag, men tungen, man taler med – kan jeg så forstå – er, at man ikke ønsker ungdomsdomstole. Man ønsker ikke at straffe unge under den kriminelle lavalder på 14½ år, og selv om de begår grov voldtægt mod en 30-årige kvinde på et offentligt toilet i København, så er det altså strafrit. Det er jo lidt forunderligt, at det er sådan, men sådan er det åbenbart.

Afslutningsvis skal jeg sige, at det er som sagt ikke bare herinde, vi diskuterer de ting. Det sker også i Københavns Amtsråd. Socialdemokraten Peter Valenius har set på det, og han siger direkte, at det kunne være spændende at lave en ungdomsdomstol i Københavns Amt, så der er altså nogle socialdemokrater, der har samme tanker som os.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Nu er forskellen på Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti måske, at vi godt kan være uenige og godt kan tage diskussionerne, uden at der sker

noget ved det. Men jeg gik egentlig herop, fordi hr. Peter Skaarup følte sig virkelig forfulgt, og jeg vil sige, at uenighed er vel i orden. Jeg sidder ikke og rynker på næsen af nogen, jeg er bare uenig i, at børn og unge ned til 12 år skal kunne straffes på den måde, der lægges op til.

Men jeg blev også lidt forvirret i løbet af debatten her og i det hele taget af den debat, vi har haft i dag. På et tidspunkt tidligere i dag var hr. Peter Skaarup meget indstillet på, at hvis unge bare fik 2 til 4 dage i fængsel, skulle de nok komme ud af deres kriminalitet, men nu står hr. Peter Skaarup nærmest og snakker om lange behandlingsforløb og sikrede institutioner. For at få det gjort helt klart: Mener hr. Peter Skaarup, at 12-13-årige ikke skal kunne sættes i fængsel, eller er hr. Peter Skaarup enig med sin partiformand, fru Pia Kjærsgaard, i, at hvis man er gammel nok til at begå kriminalitet, er man også gammel nok til at komme i fængsel? Er hr. Peter Skaarup enig i det udsagn?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Mit svar til fru Lotte Bundsgaard er, at vi ønsker faktisk, at også hvis man er under den kriminelle lavalder, skal man kunne idømmes en straf, og det er netop det, der er kerneproblemet.

Når man kommer til politiet med de kriminelle, eller politiet finder frem til de kriminelle, f.eks. dem, der begik voldtægten mod den københavnske kvinde, undersøger politiet sagen og siger: Denne person er 14½ år, så vedkommende kan ikke straffes. Det er sådan set det, jeg hele tiden prøver at fortælle, og jeg tror, fru Pia Kjærsgaard som partiformand er fuldstændig enig med mig i, at hvis den pågældende på 14½ år kan begå så grov voldtægt, at det kan straffes, skal den pågældende selvfølgelig straffes. Hvis man er gammel nok til at kunne begå grov voldtægt, er man også gammel nok til at tage en straf. Sådan må det være, og der er ikke nogen som helst uenighed her.

Men jeg kan konstatere, at Socialdemokraterne her på Christiansborg er uenige med deres egen formand for Folketingets Retsudvalg, fru Lissa Mathiasen, og er uenige med medlemmer af Københavns Amtsråd, der har set på ungdomsdomstole og mener, det er en god idé.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

For at skære det ud i pap for hr. Peter Skaarup vil jeg sige, at fru Lissa Mathiasen er fuldstæn-

dig enig i, at vi ikke skal have de ungdomsdomstole.

Og så vil jeg godt spørge hr. Peter Skaarup en gang til: Skal unge under 15 år kunne sættes i fængsel, hvis de begår kriminalitet? Og så vil jeg godt sige til hr. Peter Skaarups orientering, at de drenge, som begik den voldtægt, hr. Peter Skaarup taler om, blev fjernet inden for 24 timer. Det var jo ikke sådan, at de bare fik lov til at gå rundt på gaden. De blev fjernet og blev anbragt på institutioner, hvor man kan få dem ud af deres kriminalitet.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Nu kan jeg altså forstå på fru Lotte Bundsgaard, at den socialdemokratiske formand for Retsudvalget, fru Lissa Mathiasen, ikke går ind for ungdomsdomstole, og det må vi da trods alt sige er en nyhed. Det er da noget, man må være nået frem til her under debatten, for jeg kan konstatere, at hun har sagt masser af gange, at det ønsker hun, og hun taler vel nok med en vis vægt som et fremtrædende medlem af Socialdemokratiet på dette område, altså retsområdet.

Så skal jeg sige med hensyn til, om børn og unge skal i fængsel: Ja, selvfølgelig skal de have en straf, det er klart, og vi har sagt, at vi ønsker oprettelse af ungdomsdomstole. Hvis man er mellem 12 og 18 år og er gammel nok til at begå grov voldtægt, som vi har set i det aktuelle tilfælde, skal der være en følelig straf, og en følelig straf er f.eks., at man kommer på en opdragelsesanstalt, hvor dørene er låst, eller bliver sat til at vaske politiets biler, rydde strandene eller vaske brandbiler, altså noget rigtig træls arbejde, så man aldrig kunne tænke på at begå den slags kriminalitet en gang til. Prøv at tænke over det. Hvis det var straffen, tror jeg nok, der ville komme til at ske noget.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Så er det fru Lotte Bundsgaard for sidste gang.

(Kort bemærkning).

Lotte Bundsgaard (S):

Når det er min sidste korte bemærkning, kunne jeg egentlig godt tænke mig, at hr. Peter Skaarup svarede mig på spørgsmålet: Skal børn under 15 år i fængsel? Og så kunne jeg egentlig også godt tænke mig at spørge hr. Peter Skaarup, om han virkelig mener, at unge forbrydere på 12-13 år, der begår voldtægt, holder op med det, fordi de bliver sat til at vaske biler. Mener hr. Peter Skaarup

det alvorligt, eller var det en joke? Vi ved jo godt, at mennesker, der begår seksualforbrydelser, ikke holder op med det, fordi de bliver sat til at vaske biler, men mener hr. Peter Skaarup virkelig det?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jeg tror faktisk, det vil have en følelig effekt. Vi ser jo desværre, at mange af disse voldtægter bliver begået af andengenerationsindvandrere, som har et andet forhold til kvinder end det forhold, vi gennem mange år har opbygget her i landet. De mener ikke, at mænd og kvinder er ligestillede, men har den holdning, at kvinden er underordnet manden.

Vi ser jo desværre den tendens i voldtægtssager, at de efterhånden meget ofte bliver begået af kriminelle med indvandrerbaggrund, bl.a. i København. Der er meget klare tal for, at sådan hænger det sammen, og derfor er det noget, man skal sætte ind over for med meget følelige straffe. Vi så gerne, at det var sådan, at begår man så alvorlige kriminelle forhold, kommer man på en opdragelsesanstalt, hvor dørene er låst. Det ser vi overhovedet ikke nogen problemer i.

Vi kan heller ikke se nogen problemer i, at en del af straffen er samfundstjeneste, hvor man bliver tvunget til at vaske politiets biler og rydde op på strande og sådan noget. Det er da helt åbenbart, at enhver vil betakke sig for at skulle gøre sådan noget i dagevis, og derfor tror jeg faktisk, at det vil have en god virkning, og det er også nytænkning.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg sagde i mit ordførerindlæg, at et af problemerne med forslaget fra hr. Peter Skaarup og Dansk Folkeparti er, at det er meget tvetydigt. Det er meget uklart, hvad der egentlig er meningen med det, og jeg stillede det spørgsmål, om det var bevidst eller ubevidst.

Efter den sidste debat er det i hvert fald helt sikkert, at det er bevidst. Det er helt bevidst, at man laver et forslag, hvor man lader, som om det ikke handler om at sætte 12-årige i fængsel, fordi man vil sælge det under dække af humanistiske principper. Men det er i virkeligheden det, forslaget handler om, og derfor er det jo klart, at man må afvise det.

Så må jeg sige til hr. Peter Skaarup, at jeg synes, hr. Peter Skaarup skal huske på, at de folk,

der begik den voldtægt, var ikke ukendte af de sociale myndigheder i København. Der havde været mulighed for at gribe ind i en lang periode forinden, men det var ikke blevet gjort, så mon ikke hr. Peter Skaarup skulle tage at passe sit andet job i Københavns Borgerrepræsentation og sikre, at Københavns Kommune begynder at leve op til sine forpligtelser, i stedet for at tage hele sagen op her i Folketinget?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Godt nok er det sent, men jeg tror ikke mine egne ører. Sagde hr. Peter Skaarup virkelig, at bilvask skulle afholde børn fra at begå voldtægt, ja, at bilvask endog skulle give børn et ordentligt kvindesyn? Jeg tror, hr. Peter Skaarup er ved at blive træet, men kan hr. Peter Skaarup være enig med mig i, at når børn begår voldtægt, har de udvist en adfærd, der så klart som noget beviser, at de har behov for massiv behandling og massiv opdragelse, men ikke for at vaske biler?

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Som jeg har sagt før under debatten, er det næsten lidt for sjovt at høre Socialdemokratiet blive ved med at køre de gamle travere frem: Skal børn i fængsel? Er I fuldstændig barbariske? Det her handler om at lægge nogen for had, osv. osv. Hvor er det dog irriterende, at de rygmarvsreflekser hele tiden skal vise sig hos Socialdemokraterne.

Det er også sjovt, at Socialdemokratiet faktisk er det eneste parti, der overhovedet ikke kan se nogen fornuft i forslaget. Som jeg har redegjort for tidligere, kan en række af de andre ordførere godt se, at det er fornuftigt, at man holder f.eks. Københavns Kommune og Århus Kommune i ørerne. Det kan en række andre ordførere godt se, det kan bl.a. Enhedslisten se, og dermed leverer Enhedslisten egentlig et meget godt argument for at gennemføre i hvert fald den del af forslaget, som netop går ud på, at det ikke er kommunerne, der skal have hovedansvaret. De kan nemlig ikke klare opgaven, det er spredt fægtning, de gør det på 275 vidt forskellige måder, og det duer ikke. Det er for løst, det er for slapt, lad os få noget mere kontant handling på området, og det burde Socialdemokratiet også kunne gå ind for i stedet for at komme med de rygmarvsreflekser.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

I henhold til forretningsordenen skønner formanden, at debatten ikke kommer ud af pletten, men da jeg jo også skal give justitsministeren ordet, når han beder om det, synes jeg, vi skal komme videre. (Ophold). Nå, tak. Så erklærer jeg hermed debatten for afsluttet.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Margrete Auken)

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

34) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 47:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af den kriminelle lavalder.

Af Tom Behnke (FRI) m.fl.

(Fremsat 16/11 2000)

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Denne sag er som tidligere meddelt udgået af dagsordenen efter anmodning fra forslagsstillerne.

Den sidste sag på dagsordenen var:

35) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 34:

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af et dansk fiskeriregister.

Af Christian H. Hansen (DF) m.fl.

(Fremsat 2/11 2000)

Forslaget sattes til forhandling.